

čali? (Poslanec Kroy: Da, za sedaj! — Veselost). Torej dobro!

Kakor sem že rekel, je neobhodno potrebitno, da se ustavovi tudi pri nas narodnostni mir.

Kar se tiče okrožnih uradov, pa bi bila to uredba, ki bi bila za nas na Štajerskem in Koroškem tako ugodna. (Medklici posl. Marekhl). To vam ne ugaša? Tukaj vidimo nam pravičnega Nemača. Kar se tiče okrožnih uradov, pa nisem rožnatih misli ekselencem gospoda ministrskega predsednika. Mislim, da se bo s tem ustvarilo še več birokratizma, v inštančnem potu bi pa nastopila še večja zmešjava.

Stvar bi se dala, po mojih mislih, urediti tudi drugače, preprosteje in bolje, toda item okrožne vlade so predlagane in ako se uvedejo, stane bodo državo stotisočake. Ako bodo pa to s koristjo, ki jo bodo donašale državi, nadomestile, o tem ne razpravljam, ampak vlada je s tem vsaj za Češko pokazala dobro voljo, napraviti mir.

Samo to želim, naj bi se ta dobra volja zaplodila tudi po drugih pokrajinh. Opozoriti moram na to, kako se godi nam Slovencem na Spodnjem Štajerskem in Koroškem. Ne bom o tem govoril veliko, ker se je o tem že dosti razpravljalo in sem že prav zaduh čas imel priliko, nавesti nekaj kriččih slučajev, kako nas vedno zapostavljajo. Toda na nekaj vas opozorim: Na Kranjskem, v popolnoma slovenski deželi... (Poslanec Marekhl: Oho!) Navedem naj število prebivalstva. V deželi, kjer poleg okoli 500.000 Slovencev stanejo blizu 28.000 Nemcev, smo, ker po nešreči spadamo v graški višesodni okoliš, mnogo na slabšem nego v Primorju, ki spada v višesodni okoliš tržaški. Da, najnovješji čas smo prišli tako daleč, da so prejšnje nadrebe in običaje, ki so se pri nas aživelj. (Poslanec Marekhl: Naredbe?)

Pražakové naredbe — odrinili na stran in da teh naredbe ne vporabljajo več, vkljub temu, da še obstoje, ampak da ljubljansko deželno sodišče celo z vsemi avtonomnimi oblastmi, z občinskimi oblastmi, uraduje nemško. (Medklici.) Vprašam Vas, kaj bi rekli na Češkem, ako bi se zgordilo kaj takega kakri nemški občini od višjega deželnega sodišča v Pragi. (Poslanec Wolf: To je vendar velik razloček! — Živahen smeh, ugovarjanje in medklici.) Torej, to je ravno: velika razlika! (Poslanec Wolf: Mar je to majhna razlika, da so Nemci Avstrijo ustavovili in jodosej vzdržaval? — Smeht in medklici.) Gospoda, trditev gospoda poslanca Wolfa je pač nekoliko drzna in diši nekako po zgodovinski potvari.

Tako je pa popolnoma razumljivo, da ob takih razmerah na Spodnjem Štajerskem in v slovenskem delu Koroškega stremimo za ustavovitvo višjega deželnega sodišča v Ljubljani za vse dele slovenskih dežel in je zatorej naloga države, da se tudi te terjatve natančneje poprime. (Poslanec Marekhl: Saj niti nimate pravice, govoriti za koroške Slovence! Koroški Slovenec tega še ne marajo net!) Poslanca Marekhlha pojedemo vprašati, česa žele koroški Slovenec! Nam je znano, čisto natančno, kaj hočejo. Navzoč je gospod poslanec Grafenauer, ta Vam bo potrdil, da imam pravico, govoriti tako. (Medklic poslance Welfa.) Gospod poslanec Kalina pozna to najbrž ravno tako dobro kakor gospod poslanec Marekhl. Gospodje! Preha-

jam na govor ekselence gospoda ministrskega predsednika. Rekel je, da tako kakor doslej ne more in ne sme več iti naprej. (Poslanec Wolf: To verujem tudi jaz sam!) To je prav, tega prepričanja smo vsi. Ako pa temu verjamete, pa morate, pričasti gospodje, — tudi gospod poslanec Wolf — vplivati na vladu, da se že vendar poprime tistih sredstev, ki bodo vedla do tega, da nastopi narodnostni mir. (Poslanec Wolf: S tem me napravljate samo za policijskega ravnatelja v Pragi! — Veselost. — Medklici.) Torej, gospodje, naj govorim naprej, da že skončam. Pokazal vam bom pot, gospodje (Klici: Aha!), ki bi jo morali že zdavnaj poznati. V naši ustavi imamo znani člen 19. To je magna charta vseh narodov Avstrije! (Poslanec Wolf: To je bila velika liberalna budalost!) Za one može, ki so ustvarili ta člen je veliko razdaljenje, ako danes o njih tako govorite. (Opotovani medklici posl. Wolfa.) One Nemci moram čuvati pred očitki g. poslanca Wolfa. Oni Nemci so bili samo previdni ljudje. (Poslanec Wolf: Župan Ijubljanski, gospod Hribar jih vzame v varstvo!) Da!

Sedaj pa mislim, častiti gospodje, da so bili oni Nemci, ki so takrat ustvarili našo ustavo in vanjo sprejeli tudi znanični člen 19., gotovo dobrav Avstrije, gotovo jim je bilo na tem, da naj naša država cvetje in uspeva. In ravno to je bil po mojem najsvetješem prepričanju povod, da so ustvarili člen 19. Seveda pa s členom 19. nikakor še ni storjeno vse. Saj se prav radi sklicujejo nanj; sklicujejo tukaj, sklicujejo tam. Pa je to po mojem prepričanju samo okvir, v katerem naj se gradi še naprej. Vlada naj bi državnemu zbornemu predložila okvirni zakon, po katerem bi priše do veljave one visoke intencije, obsežene v členu 19. Ako pa to stori, se pa ne sme ozirati samo na Češko, ampak bode morala misli tudi na druge dele monarhije, kakor sem to zahteval že iz vsega početka. (Pritrjevanje.) Za to je pa treba velikega državnika, ker sem misli, da se doslej niso stvari lotevali od prave strani. (Medklic poslance Mackhla). Se že oglaša, pa ne vem če je pravi (veselost), prav dvomom o tem.

Gospodje, mislim, da Avstrija lahko ozdravi in prav zelo obžalujem, da ne moremo nikamor naprej, med tem ko vidimo, kako se okoli in okoli nas razvijajo narodi, kakor se je povzepela Italija, kako se je povzepela Nemčija, med tem ko mi zaostajamo. Obžalujem to in pravim, da se more Avstria okrepiti samo, ako se na zdravi in pravični podlagi uvede narodna avtonomija. S tem sem znabiti mnogim gospodom na tej strani pa tudi mnogim gospodom na oni strani nadležen, ker se prekrevito drže zgodovinskih tvorb. Jaz pa mislim, gospodje, da eno drugo ne izključuje in da se zgodovinska pravica da spojiti tudi z narodno avtonomijo. Treba je samo najti pot, da se narodna avtonomija pravilno izvede. (Medklic poslance Wolfa.) To je moje osebno mnenje, ne govorim tu v imenu ozih gospodov rojakov. Izrazil bom tu mnenje, ki bo zvenelo nekako čudno in znabiti izgledalo, kakor da bi govoril proti parlamentarizmu.

Gospoda! Od naroda do naroda se ta narodnostni mir ne ustavovi nikoli. Saj vidite, kako se na tej strani oglašajo glasovi, da so zakonski načrti vlade nesprejemljivi in kako se to godi na drugi strani prav-

tako. Zatorej nismo na poti sporazumljenja prišli niti za ped naprej.

Vse one nade, ki smo jih stavili na novo ljudsko zbornico, na zbornico splošne volilne pravice, so se izkazale goljufive, zekaj narodnostni boj se je vnel hujše, kakor je živil preje v kurijskem parlamentu. (Pritrjevanje.) Zatorej je prav in neobhodno potrebno, da se predvsem glede na to, da se temu narodnostnemu boju izpodmaknejo tla. To se pa more zgoditi samo tako, ako se po narodni avtonomiji pritegnejo narodi v samoupravo. To pa drugače ni mogoče — ne zamerite, ako to izgovorim — kakor potom oktroirana. Zekaj, kako naj si pa predstavljate, gospodje, da bi na Štajerskem n. pr. Nemci kdaj dovolili, da se Slovencem dajo vse pravice? V deželi, kjer po avstrijskem vzorec... (Medklic poslance Wolfa...) pridevno takoj na to, Nemcem dati popolno pravico in ne bodo se imeli pritoževati. (Medklici.) Sedaj pa, gospodje, kako si morete, pravim predstavljati, da bi v deželi, kjer je po avstrijskem vzorec še vedno v veljavi teorija kladija in nakovala, se dali Nemci pripraviti do tega, da bi Slovencem dali njih pravico. Ali kako si morete predstavljati, da naj bi se zgordilo to kje drugje? Zatorej pravim: Samo potom oktroiranje po pošteni vladu, po resničem državniku trdne, želevne volje je mogoče, si napraviti pot do miru. (Klici: Za to bi pa morali imeti absolutizem, gospod kolega!) Častiti gospod kolega, vem; saj sem preje rekel, da moja trditev marsikomu izmed vas ne bo ugajala; vidi se, kako bi bila nekoliko reakcionarna, vidi se pa tudi naperjena proti parlamentarizmu. Toda, gospodje, povejte mi, ali to, kar doživljamo tukaj, ni davitev parlamentarizma po nas samih? Mnogokaj, kar smo doleži doživel v ljubljanskem parlamentu, nas spominja na to, da se napravljamo sami, da bi parlamentarizem, namesto da bi ga izkoristili v blaginjo narodov, — zadavali. Mislim torej, da bo pravi parlamentarizem nastal šele potem, ako se — bodisi tudi na podlagi absolutistične redbe, z oktroiranjem — ustvari mir med narodi. To je moje trdno prepričanje, in zato sem to svoje prepričanje tudi izrazil, ne da bi, kar poudarjam še enkrat, to govoril v imenu svojih ostalih gospodov kolegov Jugoslovanskega kluba ali pa same le Slovencev. (Poslanec Wolf: Torej patent Hribar!) Dobro, moj patent! (Poslanec Prade: Sedaj je češko državno pravo pokopano!) Češko državno pravo ni pokopano, zekaj saj sem že preje povedal, da smo za popolnoma združljivo in mogoče, da se narodna avtonomija ustvari v okviru češkega ali katerega koli drugega državnega prava. (Poslanec Marekhl: Potem bi se pa Slovencem slabo godilo pri tej narodni avtonomiji!) Da, ko bi Vi olodčili, potem že; ampak sicer! Saj vemo, kako nam gre, ako imajo odločati in vmes govoriti gospodje kulerje gospoda Marekhlha.

Sedaj pa hočem, gospodje, še nekoliko govoriti o razmerah na jugu monarhije. Smatram za potrebo, o tem kaj povedati.

Pri tem moram pa poseči precej deleč. Gospodje, splošno je znano, da nemška država vsled impulzivnega značaja svojega vladarja zasleduje obsežno zasnovano kolonialno politiko.

Eno najvažnejših in s to politiko v stiku stojecih stremiljenj je pa razvitek nemške interesne sfere v

Radoveden je bil zdaj, kaj je Heleno pregnalo v ta kotiček vrta in o čem je tukaj razmišljala.

»Kaj ste pa tukaj iskali, gospodina? Misliš smo že, da ste nam utekli! Dame so me poslate, naj vas poiščem.«

Helena je planila pokonci. Pred njo je stal oni mož, ki ga je pravkar videla v svoji domišljiji, da je ž njo trgal cvetlice, jo vodil za roko in jo poljubil. Zardela je do las in strah jo je pretresel, da je baron Pass uginal njenje misli.

»Sediva, gospodična,« je dejal baron Pass in se vsezel na zaslužil. Mene le sploh zanima, izvedeti, kaj mlada dekle razmišljajo, kadar so same, kakor ste bili vi poprej. Sicer pa mi lahko verjamete, da sem vreden zaupanja.«

Goveril je prepričevalno in z odkritosčno prijaznostjo, dočim je Helena strmela predse v tla, želevle le eno, da bi bil ta pogovor hitro končan.

»Jaz vam nimam ničesar povedati, niti zaupati, gospod baron.«

»No, na nekaj ste gotovo misli.«

Ali naj uganem vaše misli?«

»Ne — ne,« Kakor vzklik izviroč iz prestrašnosti se je glasil ta odgovor, tako, da se je baron resno začudil. Obenem je Helena skočila s svojega sedeža. Ker je bil vrt povezen in Helena ni pazila na to, ji je zmanjkalo tal in padla bi bila, da je ni baron Pass pravočasno ujel na svoje močne roke.

Mai Aziji in Mezopotamiji. Znano je, kako zelo se napenja Nemčija, da bi se polstila nedvignjenih zakladov Male Azije in si gospodarsko podvrgla rodovitna polja mezopotamska. (Poslanec Wolf: S tem je pa Nemčija sedaj morala plačati račun za korak, ki ga je storil Aehrenthal!) Kaj je moral plačati? (Poslanec Wolf: Nemčija mora plačati račun za korak našega barona Aehrenthala!) Ako so bile nemške pogodbe s Turčijo tako slabo fundirane... (Poslanec Wolf: Berlinska pogodba je bila tudi prece trdno fundirana!) Ampak jaz mislim, da so to popolnoma drugače pogodbe. (Medklici.)

Iz tega se pa tudi razvidi, da je pot iz Hamburga v Smirno in Beirut mnogo predolga in Nemčija mora stremiti za tem, da si pridobi krajoško morsko pot.

In kaj je pod takimi okolnostmi bolj samo po sebi razumljivo, kakor da so v Nemčiji, kjer kakor znano niso nikoli opustili ideje, da pridev avstrijske dežele prejšnje državne zvezze — obrnili oči na blizo ležeče in prekrasno tržaško pristanišče. Cenjeni gospod poslanec dvorni svetnik Kuranda se tu lahko dela jako začudenega, pa vendar ni tako. (Poslanec Kuranda: Dobi, ko verjamemo biskam, sem že davno odrasel!)

Z Nemčijo nas kakor znano, veže tako tesno pogodbeno razmerje. Saj je ljudi, ki misijo, da imajo zavzetovitve prijateljstva v mednarodni politiki trajno vrednost. Zato pa takate nature zupajoči tudi prekipevajočim prijateljskim zatrtilom naših nemških prijateljev in se v tem zaupanju znabiti kar kopljeno. Realni politiki, cenjeni gospodje, pa vedo prav dobro, da so zagotovila prijateljstva v mednarodni politiki med državami, katerih gospodarske ali narodne, ali celo, kakor v tem sličaju, tako gospodarske, kakor narodne koristi si nasprotujejo, hincavščina.

Torej, kako cenjeni gospodje, kdor ima oči za gledanje, naj gleda! Temu bo pa potem tudi jasno, da mora prej ali slej nastopiti in da bo tudi nastopila doba, ko bo naš nemški sosed svoje pretenzije na Trst razdelil popolnoma jasno. Mislim celo, da nam na to ne bo treba dolgo čekati, ker Nemčija v tem slučaju ne bo zasledovala samo svojih gospodarskih koristi, nego bo dala tudi duška globokoobčutenu stremiljenju nemške duše in to je, kar bi moral avstrijski državnik, in kar bi zlasti oni, ki jim je čuvati kakor najvišjim čuvanje avstrijske državne misli nedotakljivosti te države, vedno imeti pred očmi. (Poslanec Wolf: Saj mora biti v Trstu že najmanj petro trgovskih sotrudnikov iz Nemčije!) Počakajte nekoliko. Saj bi bilo dobro, ako bi ne bilo tako, kakor slum, ampak prepričan sem. (Medklici: Gospod Wolf je moral biti pred dvema dnevoma v Trstu!) To bi že lahko bilo. Opazujam pa gospode na to, da je eden gospod na vaši strani — bil je spoštovan gospod poslanec dr. vitez Mühlwerth — pred prav kratkim časom še govoril v tem, da si morajo Nemci pot v Trst držati odprt. Tu v zbornici je govoril o tem. (Poslanec Wolf: V kakšen namen je pa država gradila Tursko in Karavansko železnicu?) Na to še pridev. (Medklic poslance Wolfa.) Dajte mi govoriti in odgovarjajte mi potem.

Zal, da tega ni; da, nasprotino se na jugu monarhije, kjer tvorijo Slovenci in Hrvati naraven, za avstrijsko monarhijo neprecenljiv bra-

Za trenotek je obležala Helena na rokah barona Passa. Dvignila je k njemu pogled in videla v njegovih jasnih, dobrohotnih očeh toliko topote, da je zamišljal, kakor bi bila omamljena. Koj nato se je izvila iz teh rok in še besedila »hvala« ji ni prisla čez ustni, tako jo je bil prevezel ta trenotek, ki je v njeni notranjosti vzbudil pravi vihar najraznovrstnejših čustev.

Iz bližine so se čuli glasovi, oznanjajoči, da je družba prišla na ta konec vrta.

»Pojdi v srečo,« je rekel baron Pass, »saj naju bodo že pogrešali.«

Kakor pokoren otrok mu je sledila Helena. Šele zdaj ji je prišlo na misel, da se baron Pass še ni zahvalila za njegovo pomoč. A zdaj ni vedela, kaj naj bi rekla, kako naj se izrazi. Končno je stopila na njegovo stran.

»Hvala za pomoč,« je zašepetal komaj slišno in vsa rdeča v obrazu.

»Hvala za to besedo,« je odgovoril baron in s toplim pogledom objel poleg sebe korakajoče jedrnatno in tako sveže ter nedolžno dekle. »A družbi ni treba ničesar povedati o tem, kar se je zgodilo.«

Baron Pass je poznal svoje ljudi, njih porednost, ki je lahko postala zlobnost in zdelo se mu je, da je njegova dolžnost obvarovati Heleno pred vsako zbadljivo opazko in pred vsakim posmehljivim pogledom.

(Dalje prihodnjih)

nini okop proti nemškim željam, tira politika, ki — oprostite mi trdi izraz — meji že na blaznost. Namesto da bi podpirali Slovence in Hrvate kot najbolj poklicane čuvanje nedotakljivosti države in pospeševati njih narodnostni razvitek, dvigali njih gospodarsko povzdigo, ravnajo ravno nasprotno temu. Ta naroda pa deloma zatira nemško-nacionalna birokracija (Smeh in medklici), ki ima žal zaslombo na Dunaju na višokem mestu, deloma pa madžarski pravico in zakon zasmehujuči oblastniki in storii se vse mogoče, da bi se pokopal nih stremiljenje po gospodarski neodvisnosti. Da, gredo celo tako daleč... (Medklici in trajno prekinjevanje). Najgoromognji pogrešek pa, ki ga delajo, je pa javno podpiranje onih stremiljenj, ki merijo na to, da bi se zgradil nemški most do Adrije, most, po katere bo nemški cesar preko razvalin avstrijske monarhije (Smeh) ponosno lahkoh prijal v Trst. (Živahni medklici — Poslanec Marekhl: To je res fantazija!) Le imenujte to fantazijo! Ze marsikaj so imeli za fantazijo, kar se je izkazalo pozneje za resnično. Častiti gospodje! Opazujam vas samo na to, kakšne besede smo tukaj pred ne baš davnim časom čitali. Opazujam vas, gospoda, na to, da je leta 1898. v proslavo 50letnega jubileja našega cesarja izšla številka »Ostdeutsche Rundschau«, kjer so bile tiskane vse tiste inektive, ki so se tukaj pojavljale proti našemu cesarju in proti presvetli vladarski rodbini in da je marsikateri Nemec v Avstriji z veseljem sprejel tisto številko. (Medklic poslance Wolfa. — Poslanec Kalina: Saj je Wolf v Nemčiji sam govoril!) Tega govora ne poznam, ampak ni mi težko verjeti da gospod Wolf na Nemškem govoril znabiti drugače nego tukaj. (Poslanec Wolf: Kakšne strahovite inektive so pa bile to?) Vzemite v roke tisto številko, upam, da jo boste pri svoji politični organizaciji še dobili in preglejte jo vso! (Poslanec Wolf. In te so vam tako

zadnje in mislim, da se z vso pravico lahko štejem v to kategorijo patrijotov. (Bravo!)

To, gospodje, niso stvori domišljije, ampak iz teh mojih besedi govori prepiciranje dobrega patriota, ki ga počenjanje odločilnih krogov naše monarhije sili do razmišljanja, ki vidi avstrijsko — ali vedoma ali nevedoma ne raziskavamo — konsekventno za velikonemško idejo delujočo birokracijo pri delu; to so prenišljevanja zvestega sinu svojega naroda, ki ne more zapopasti slepote onih, ki so poklicani, poplačevati zvestobo in vdanost z dobrohotnostjo in ljubezno, pa počno namesto tega vse mogoče, da bi ljudstvu dokazali, kako ga sovražijo!

Ali je treba za to še drugega dokaza kakor so vse pojme pravice zasmehujoče razmene na Hrvaskem, kjer sme eksponent madžarske vlade z nogami teptati najsvetjejše pravice naroda? In zakaj? Zato, ker je bil hrvatski narod preveč patriotičen, in sicer tako, da je svojemu kralju pri brzdanju vstaje iz lastne volje z občudovanja vredno hrabrostjo in največjim preziranjem smrti priskočil na pomoč. (Prirjevanje).

Ali je treba še drugačnega dokaza kakor so neprestani poizkusi germanizacije na slovenskem narodu, tako, da se mu po velikem delu odtegajo celo ljudske šole?

Ali je naposred treba še drugega dokaza kakor je dejstvo, da so v Ljubljani pri prvem razumljivem vzhičenju užaljene ljudske duše dali prelivati nedolžno kri?

Gospodje! Mi smo s svojimi davčnimi denarji, in sicer s precej visokim zneskom, ki pa še ni popolnoma izperan in ga bo treba še popolniti, ustvarili dragi stvar, ki po mojem mnenju nima služiti Avstriji, nego bolj nemški državi, da zavzame Trst: v mislih imam naše nove alpske železnice. (Poslane Wolf: Ker ne vodijo skozi Ljubljano!) Ne zaradi tega. Že še povem, zakaj. Pri tej prilikai pa opozarjam na to, da so pri teh planinskih železnicah v okraju tržaškega ravnateljstva nastavljeni skoro sami nemški uradniki. Iz neke interpelacije, ki sva jo vložila lani s poslancem Mandićem, se razvidi, da, vkljub temu, da prebiva v okraju tržaškega ravnateljstva večina Slovanov, Slovencev in Hrvatov, so Slovenci pri vseh uradniških mestih in celo pri najnižjih kategorijah, v veliki manjšini. V najnovješem času je pa stvar še veliko slabša, ker sprejemajo samo Nemce, tako, da se iz tega izprevidi, da imajo tukaj germanizacijske tendenze. Naziranje, ki sem ga imel glede na planinske železnice je pa, prepričani bodite, gospodje, razširjeno tudi v najširih ljudskih slojih. Čudim se, da si še nihče ni upal o tem govoriti, zato pa storim to jaz. Ta železnica, ki Monako bolj približa Jadransku morju nego Dunaj, je ne glede na gospodarski pomen za Nemčijo jako važna strategična železnica za bodočnost, pa ne za Avstrijo, nego za nemško državo. Prav obžalovati je, da je prišlo do zgraditve te železnice, ker je bilo prvočno projektirano, da se najpomembnejši in najbogatejši deželi monarhije, Češka in Moravska, približata Jadranski morju; ampak razumevno je, ako pomislimo, da je bilo to za našo, na skrivaj nemški ideji vdano birokracijo, preveč avstrijsko stališče. (Smeh in klici: Na skrivaj!) Ne ravno na skrivaj. Saj se Nemcem vedno od vseh birokratov v Avstriji in v vseh uradih daje prednost. (Klic: Tudi v Ljubljani?) Tudi v Ljubljani, pri vseh državnih uradih v Ljubljani. Samo idite tja, in videli boste, kako tam izgleda. Deželna vlada ne piše niti v lastnem delokrogu občinam v slovenskem jeziku. Takšne so razmere pri nas in iz tega razvidite germanizacijske tendenze.

Zastopniki tako češkega kakor nemškega naroda so bili svoj čas o tem edini, da ko se bo tvorila druga železniška zveza z Jadranskim morjem, naj koristi predvsem Češki in Moravski, da naj te obe najbogatejši deželi monarhije približa Jadranskemu morju. V Pragi so zborovale enkete, in v polni slogi so se zastopniki obeh narodov zavzeli za to. To se pa ni zgodilo. Vlada je mislila na sredstva in pota, da bi zastopnike imenovanih dežela odvrnila od omenjenega načrta in jih pridobila za projekt planinskih železnic, ki naj koristi južni Nemčiji.

Dosegli so to z rabo vodnocestne projekta, ki je neznanško drag, in bi, če bi bil kdaj izveden — oglejte si samo lego na karti — v svoji konsekvenci tudi nemški industriji in nemški trgovini bolj koristil kakor pa industriji in trgovini naše države.

Torej vidite, gospodje, da delajo z vso silo na to, da bi tudi pri nas pospeševali nemško državno idejo in bili nemškemu stremljenju (drangu) do Jadranskega morja v pomoč. Zato naj velja moje svarilo onim, ki naj ga slišijo, da že naposred vendor pravno položaj na jugu monarhije presegati z naravnega stališča in

tankaj inavgurirajo tiste politiko, ki naj vede do moči in ugleda monarhije in pa do najkrepkejše opore prestola.

Velecenjeni gospodje! Z utelešenjem Bosne in Hercegovine je dano Avstriji stališče na jugu monarhije. Važnost jugoslovanskega elementa stopi s tem še bolj v ospredje. Kaj je naravneje, kakor da najvišji nosilec državne misli te premaknite silne pušča znemar, kaj je bolj logično, kakor da njegovi svetovalci pametijo to nalogo? S tem sklepam. (Živahnih pritrjevanje in ploskanje. Govorniku čestitajo).

Obrambni vestnik.

Bodimo složni v obrambnem delu!

Kako so Nemei složni v svojih bojnih društih, pokazalo se je posebno sijajno nedavno na Koroškem, ko sta na ustanovnem shodu podružnice nemškega »Schulvereina« govorila, oziroma hujskala proti Slovanom katoliški župnik in protestantski pastor. — Pri zborovanju glavnega vodstva »Südmark« te dni v Gradcu se je z velikim odobravanjem sprejela izjava Vsenemca Wastiana: »Vsak Nemec, bodisi kateregakoli političnega mišljenja, je »Südmark« po njenih sedanjih pravilih dobro došel, ako je le zvesto, odkrito in brezobjirno na strani svojega naroda.« — To načelo velja tudi za naše vseslovensko šolsko družbo, to edino resnično naše obrambno organizacijo. Tudi naši družbi sv. Oirla in Metoda je vsak Slovenec, vsaka Slovenka dobrodošel sobojevnik in pomočnik. Taka sloga bi moral biti pri našem tembolj umevna, ker smo vendar vsi Slovenci ene vere. Sloga nam je tudi potrebenjša, kakor Nemcem, ker smo nakazani na samopomoč, dočim dobivajo že itak številni Nemci ogromne prispevke iz Nemčije. Složno nastopanje na nam je živilska potreba tudi zato, ker smo v defenzivi napram brezobjirnim nemškim napadom. Značilno za naše ozkorčne nazore je tudi dejstvo, da je vodstvo tako »Schulvereina« kakor tudi »Südmark« strogo liberalno, oziroma vsemensko, a Nemci ne vprašujejo kdo so jim generali, temveč kje je »s o v r a n i k«. V odboru naše šolske družbe pa so zastopani vsi stanovi v vse politične stranke. — Kdor tedaj krši slogo na našem obrambnem delu, je narodni izdajalec ter mu noben izgovor ne pomaga.

Nove podružnice nemškega »Schulvereina«.

V novejšem času so se ustanovile podružnice »Schulvereina« v Spielbergu, Opatiji in v Pulju. Kakor vidimo, je začel nemški polip ovijati svoje tipalnice tudi okoli slovenskega Primorja. »Schulverein« steje sedaj že 1394 podružnic, ki so skoraj vse tudi delavne.

Schulverein na Koroškem.

Cela Ziljska dolina je že v krepljih nemškega »Schulvereina«. Razen Čač so od tega društva podpirane še skoraj vse šole, tako v Bistrici, Gorjah, Št. Jurju, Štebnu, Goričah itd. Lahko si tedaj mislimo, kako velikanske vsote štrtvuje »Schulverein« za koroško šolstvo, da si ne dobiva iz dežele bogve koliko prispevkov. V pretečenem mesecu n. pr. se je nabralo na Koroškem le 139 kron. »Schulverein« pač ve, da s svojega denarja nikjer ne naloži tako plodonosno, kakor na Koroškem.

Slovenski denarni zavodi, posnemajte nemške!

Vsled slovenske malomarnosti je prišla okrajna posojilnica v Slov. Bistrici v nemške roke. Dokler so imeli zavod Slovenei, se ni dosti slišalo o podporah za naše obrambne namene. Nemci pa so takoj darovali za »Schulverein« 50 K. In v zavodu je večinoma slovenski denar! Tudi trška občina Št. Lenar in Slov. goričah je darovala za »Schulverein« 50 krov. Slovenski denarni zavodi in občine, ali je treba še posebnega drezanja.

Ali se na Slovenkem ne najde pozrtvovalne občine?

Nedavno smo poročali, da je zastop revne nemške občine na Češkem sklenil narodni davek za »Schulverein«. Za vsakega prebivalca bo plačevala občina v ta namen po 2 vin, na leto. Na vsem Slovenkem se dosedaj ni dobila občina, ki bi bila sklenila isto. Tak davek bi občini ne obremenil, naši šolski družbi pa bi bil v veliko pomoč in tolažbo.

Omizja družbe sv. Dirila in Metoda.

Tam, kjer ni dovolj zavednih Slovencev, da bi si ustanovili svojo podružnico, naj bi si osnovali rodiljubi vsaj svoje omizje z nabiralnikom. Iz omizij bi se sčasoma razvile podružnice. Tako delajo povsod Nemci, kjer so v manjšini. Radovedni smo, kje se osnuje prvo tako omizje.

Slovani in Bienerthov kabinet.

Dunaj, 12. februarja. Maloruski klub je imel danes sejo, na kateri je razpravljal o političnem položaju in o svojem stališču napram Bienerthovemu kabinetu. Konstatiralo se je, da veste, kakor da bi bila pridružitev Malorusov k ostali slovenski opoziciji nemogoča, ne odgovarja resnici. Nasprotno, toliko kakor gotovo je, da se klub odloči za podpiranje koalirane slovenske opozicije, ker se položaj Malorusov v Galiciji ni zboljšal in ker odklanja vsaka vladu dosledno narodne zahteve maloruskega naroda. O taktiki stranke same bo klub sklepal v plenarni seji.

Bruno, 12. februarja. Izvrševalni odbor katoliško-narodne stranke na Moravskem je imel danes sejo, v kateri se je sklenila izjava, da stranka ne bo v novo ministrstvo nobenega zaupanja, dasi v njem sedita dva češka ministra. V sestavi kabimenta, zlasti pa v dejstvu, da imata dva tako vanažna portfelja kakor sta justični in naučni v rokah dva izrazita nemško-nacionalna strankarji, vidi stranka resno nevarnost za češke in slovenske interese, vsled česar z zadoščenjem pozdravlja sklep slovenskih poslavcev, da nastopijo s skupno opozicionalno taktiko proti vladni.

Nadomestilo za parlament.

Dunaj, 12. februarja. Ko se je državnozborsko zasedanje zaključilo, so nekateri parlamentarci sprožili misel, da bi se ustvarilo nekdo nadomestilo za parlament. Nasvetovalo se je, naj bi se člani izvrševalnih odborov vseh strank pregovorili, naj bi ne odšli z Dunaja, da bi bili takoj pri rokah, ako bi bilo treba sklepiti o kakšni važni stvari. Vsled pogajanj glede sestave novega ministrstva so res vodilni politiki vseh klubov ostali na Dunaju. Sedaj se deluje na to, da bi ti politiki ostali na Dunaju do prihodnjega državnozborskega zasedanja.

Vprašanje o sklicevanju češkega deželnega zbora.

Praga, 12. februarja. Med češkimi in nemškimi agrarci so se pričela pogajanja, da se omogoči zasedanje češkega deželnega zbora. Pogajanja se vrše na tejelo podlagi: Cehi dovolje v to, da se Nemcem odkaze še eno mesto v deželnem odboru, ter sprejmo predlog, da se deželni uradniki imenujejo odgovorjajo narodnemu razmerju. Na drugi strani pa Nemci dovolje, da se deželni zbor konstituira. Uspeh dosedanjih pogajanj je bil ugoden. Bivši minister Prašek se je baje izrazil: Mi ne bomo štedili v zravnem in telesnem zravnem, samo da ohranimo deželni zbor v parlamentu.

Baron Bienerth prerok.

Dunaj, 12. februarja. »Diplomatiche Korrespondenzen« javlja, da se je ministrski predsednik baron Bienerth v mesecu decembru, ko je predložil parlamentu pooblastilni zakon za trgovinske pogodbe, izrazil napram agrarnim poslavcem: »Ne bojte se, da bi trgovinska pogodba s Srbijo povzročila trajno škodo našemu kinetijstvu, zakaj 90% verjetnosti govori za to, da bodo elementarni dogodki preprečili obnovitev provizorija v mareu.«

Dogodki v Srbiji.

Belgrad, 12. februarja. Oboroževanje armade se nadaljuje. Konferenca vojnega ministra Živkovice s finančnim odsekom v narodni skupščini so imele ta uspeh, da bo skupščina vojnemu ministrstvu dovolila vse zahtevane kredite. Živkovčev ostane na svojem mestu.

Belgrad, 12. februarja. Včeraj so se pričele štirinajstdnevne orožne vaje za rezerviste 8. pehotnega in 2. konjeniškega letnika.

Belgrad, 12. februarja. Prestonaslednik Gjorgje je včeraj pojavil ruskega poslanika Sergejeva in je ostal pri njem tri ure. Prestonaslednik se je izjavil: »Poslaniku Sergejevu sem izrazil svoje globoko ogorčenje radi politike ministra Izvoljskega ter ga obvestil, da jaz in odbor za narodno obrambo ne bova nikdar dovolila, da bi Rusija zadrevala srbsko vlado, da bi ne poslala svoje spomenice glede Bosne in Hercegovine velesilam.«

Zarota proti turškemu Sultanu.

Carigrad, 12. februarja. Spremembo v ministrstvu so povzročili važni politični dogodki. Veliki vezir Kiamil paša je izvedel o zaroti proti sultani že pretekli teden. Zarotni so imeli namen 12. februarja pri selamiku sultana Abdül Hamida pahniti s prestola in proglašiti za sultana princa Jusufa Icedina. V zaroto so bili zapleteni častniki in politiki, ki pripadajo stranki princa Saba-Edina. Da prepreči to zaroto, je veliki vezir nemudoma rekonstruiral kabinet ter oddal portfelj vojnega ministra poveljniku 2. armadnega kora Nazim paši, ki je bil še pred kratkim v veliki nemilosti pri sultanu.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 13. februarja.

— **Vlada v strahu.** Bienerth in njegovi svetovalci so tako neugodno presenečeni, da se pripravlja proti njim najbrezobjrnejsa opozicija. Posebno so začuden, da so vendar enkrat zganili Jugoslovani. Zdaj pravijo, da niso mislili, da bo imenovanje Hochenburgerja in Stürghku naletelo pri Jugoslovanah na tak odpor. Kaj so ti državni res tako nedvedni, nepreudarni in neinformirani ali se le take delajo? Kaj hujega Bienertha Jugoslovanom sploh ni mogel storiti, kakor da je justično in načelo upravo izročil Hochenburgerju in Stürghku. Zdaj, ko se organizuje skupni boj Čehov, Jugoslovani in enega dela Malorusov zoper novo ministrstvo, ko je nastal odpor tudi med Poljaki, ko je vse očitneje, da bo Bienerthova vladu obgrevljena čim se snide državni zbor, zdaj išče vladna sredstva, da bi se rešila. Najraje bi ločila Jugoslovane od Čehov in v nekaterih listih že naznajajo, da ponudi vladu Jugoslovanom ministra-rojaka, ministra brez portfela, kakor ga imajo Nemci, Čehi in Poljaki, prav kakor bi bili Jugoslovenski poslanci na prodaj za kak ministerki sedež in bi za tak sedež puštili justično in šolsko upravo v rokah kakega Stürghha ali Hochenburgerja. Jugoslovani imajo gotovo pravico do svojega zastopnika v svetu krone, ali v Bienerthove ministru ne vstopi nobeden, ne more vstopiti nobeden, dokler boda imela Stürghha in Hochenburger solstvo in pravosodje v rokah.

— **Dvorni svetnik Manussi.** Oficijno se razglaša, da je vest o imenovanju tržaškega policijskega ravnatelja dvornega svetnika Manussia za deželnega predsednika na Kranjskem neutemeljena.

— **Baron Schwarz še ostane!** »Neue Freie Presse« dementuje vest, da bi baron Schwarz odšel iz Ljubljane in da zasede njegovo mesto načelnik tržaške državne policije dr. Manussi. List zatrjuje, da ostane baron Schwarz še nadalje deželnje predsednik predstavnik. Če je zatrdo »Neue Freie Presse« resnično, potem je pač umestno vprašanje, kaj je z vladno obvezo za časa deželnoborskega zasedanja, da baron Schwarz tekmo enega meseca odide iz Ljubljane?

— **Avstro-ogrski Lloyd** je dobil novega predsednika v osebi bivšega železniškega ministra dr. Derschatta. Italijani bodo še hudo čutili kreplje tega moža, kajti da bodo Derschatta pospeševal germanizacijo pri »Lloyd« itak ni značen. O komercijalnih in tehničnih stvareh ne razume ničesar, ker se tega nikdar učil ni. Postal je železniški minister iz političnih nagibov, dasi o železnicah ni ničesar razumel in je kot železniški minister bil v strokovnih vprašanjih vedno le igrača v rokah svojih sekcijskih šefov. Svojo moč kot železniški minister je porabljaj na germanizacijske namene. Najle kdo pogleda razmere na državnoželezniški postaji v Gorici, kjer je načelnik slaboglasni Wieser in kjer so menda že izpodrinili tudi zadnjega Slovence, in videl bo, kako znaleti Derschatta. »Lloyd« je bil dole faktično v italijanskih rokah, naj je bil že predsednik kdorkoli. Derschatta seveda se ne bo dal

družbo v gostilni Finžgarjevi na Brezjah 11 K. Hvala!

Narodna čitalnica v Ljubljani naznanja, da priredi na debeli četrtek, dne 18. t. m. svojim članom in po njih vpeljam gostom plesni večer v mali dvorani »Narodnega doma«. Vabljeni so tudi dijaki in enoletni prostovolji. Čitalnični odbor se je odločil za malo dvorano, da bo priredba tem bolj domača, in ker je letos že tako mnogo drugih velikih prireditve. V postnem času bo čitalnica nudila več zabavnih večerov v veliki dvorani »Narodnega doma«. — Vabila so se čitalnični članom že razposlala in naj čitalnični člani blaghotno oprose, če bi kdo sičajno ne bil dobil vabila, ker je kaka zmota pri ravnokar nastavljenem novem čitalničnem slugi lahko mogiča.

Vsedominski zlet. Popolnjevaje naše zadnje poročilo o Sokolovi maškaradi moram k posetu gostov s Francoske pripomniti, da nastopijo pravzaprav samo ob sebi umevno v tej skupini sami francoski telovadeci, ali kakor se sami nazivajo, »gimnasti«. Strumni, mišičasti in polni prirojenega jimi temperamenta nastopijo na večer maskerade v raznih francoskih vajah, tako, da bodo imeli obiskovalci maskarado priložnost spoznati tehniko in eleganco francoske telovadbe. Da bodo tudi dražestne posetnice prišle pri Francosih glede plesa na svoj račun, o tem ni dvoma. Priporočamo jim pa, da se radi večjega efekta, če že ne perfekte francoščine, naučijo do pustnega torka vsaj pravilno nosljati. Prehlajeni in nahodni so za to na boljsem ter naj torej ne zamude prilike, položaj v svojo korist najboljše izrabiti. Da preidemo naprej, poročamo, da se je »Sokol« nepričakovan in kar se mu ni niti sanjalo, posrečilo angažovati z velikanskimi žrtvami ensemble svetovnega cirkusa, potupočega vsled bližajoče se sponpladi na turnejo po Evropi. Ljubljane bi sicer, akoravno pomaknjena nedavno v II. razred mest, nikoli ne doletela priložnost tega užitka, da se cirkusu ni pripetila v bližini Ljubljane nezgoda. Potuje v smeri Neapolj-Dunaj, se je v bližini Gornje Šiške strlo cirkusu zadnje levo kolo in tako se je popolnoma po naključju mogo pogoditi se z ravnateljskemu cirkusu za nastop. Spored te high life predstave se priobči kašnje. Cirkus ima tudi stalen, močen balet. To je že druga, izvanredna pridobitev za maskarado ter se je na dejati na pustni torek na Sokolovi maškaradi izvanrednega užitka.

Rajski večer ali prva maskarada »Ljubljanskega Zvona«, ki se vrši jutri, 14. t. m. v »Mestnem domu«, bode, kakor smo že omenili, gotovo za vsakega udeležence pravi raj, torej nič prisiljenega, da pa bode došen smoter v polni meri, prosimo priti v promenadni obleki. Omenjam se, kar se je pozabilo na vabila staviti, da pred polnočjo pri vseh plesnih točkah dame volijo, torej po američanskem načinu in šele popolnoci se lahko gospodje revanžirajo. Iz predpriprav v trdu odborovega je razvidno, da se bode samo tisti kesal, kdor bode doma ostal; torej, kdor se hoče en večer rajsko zabavati, naj ne zamudi ugodne prilike! — Dekoracijo »Rajskega večera«, to je smrečje, vence, bršljin itd. proda pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« po nizki ceni, na kar opozarjam slovensko društvo in druge prireditelje plesnih zabav.

— Svetovni karneval ali velika »Slavčeva« maskarada. Impresario, kateri je posredoval, da pride slovita »Zonoforini godba« in slavni »Turinski trubadurji«, piše odboru: »Ni za misl' kaksno presenečenje čakal, občinstvo na pustno nedeljo, dne 21. februarja, na »Svetovnem karnevalu« in vsakdo se bo lahko prepričal, da to ni nikaka »farbarija« ali navadna reklama, ampak nekaj v resnicu čudovitega je ta »Zonoforini godba«, saj si je že širom sveta pridobil slavo, to pa vsled čudočno krasnega sviranja in vzorne discipline. Povemo naj le, da si je znal kapelnik g. Cejaz s svojo velikanško, na električni obrat prirejeno taktno palico, pri tej godbi pridobiti tak rešpekt, da će zahteva, mu mora cel orkester (60 mož) v en rok trobiti. Več ne smemo povedati. No, in »Turinski trubadurji«, ti starci in vedno mladi grešniki, ves Turin in vso Italijo so že prepotovali in »puncam« s svojimi zaljubljenimi podoknicami glave zmešali, na vse zadnje jih pa noge še na »Svetovni karneval« v Ljubljano prinesi, da bodo ves čas karnevala našim »fantom« zgago delali, toda cenjene dame, pazite se jih, da vam srca ne odneso. Kaj pa recete k skupini »Svetovnih krevljačev«. To so vam ljudje po »celemu svetu znani, kot rejbčan Vrban«, in kjer je kaj »Svetovnega«, tamkaj so zraven, in tako bodo prikrevljali tudi na karneval na pustno nedeljo, dne 21. februarja. Pridite jih pogledat in videli bode, kako so to zabavni in veseli ljudje.

Predprodaja vstopnice za »Svetovni karneval« so iz prijaznosti prevezeli g. Zalaznik na Starem trgu, Češarkove trafika v Šelenburgovih ulicah in trafika v hotelu »Union«. Maske dobe vstopnice le proti izkazu vabila na lastno ime, torej, ako je kdo po neljubem prezrt, naj blagovoli svoj naslov oddati v navedenih prodajalnah vstopnic, na kar se mu dostavi vabilo.

Prvi nastop »Slovenske filharmonije« izven Ljubljane. Jutri, to je v nedeljo, igra del orkestra »Slovenske filharmonije« pri »Sokolov« vselici v Škofji Loki. S tem »Slovenske filharmonije« prvi nastopi v javnosti izven Ljubljane. Da se nje ugled varuje v vsakem oziru tudi na zunaj, jo na tem potu spremila eden zato izbranih gospodov odbornikov.

Novo upraviteljstvo »Slovenske filharmonije«. Ker dosedanja upravitelj že pripravlja zaključne posle za svojega naslednika, se slavno občinstvo vladno opozarja, da se je v nujnih slučajih obrniti na blagajnika g. Knifica (Glavna poslovnica), oziroma na upravnega odbornika g. Drachslera (Kreditna banka). Vrhovno vodstvo uprave je prevzel koncertni vodja »Glasbene Matice« g. Hubad. Sicer pa je priporočati, da se stranke pismeno obrijejo na naslov odbor »Slovenske filharmonije« v Ljubljani.

Slovensko pevsko društvo »Lipa« priredi v soboto, dne 20. svečana veliki kurentov ples v gostilniških prostorih g. Pavška na Martonovi cesti. Za zabavo bode tudi skrbljeno za neblesce. Na splošno željo občinstva se bode ponovila komična spevogra »Za prostost« in dvospev »Od zelzne ceste«. Odboru se je tudi posrečilo pridobiti za ta večer slavnega klovna Sulimue de Žabarezi, ki nastopi s svojimi dresiranimi živalmi. Vstopnina 50 vn. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnice se bodo kolkovale s kolkom 20. septembra, dopisnice šaljive pošte pa s kolkom družbe sv. Cirila in Metoda.

Nabiranje krajevih imen. V poslednjem času so »Slovenski Matice« zopet zbirke krajepisnih imen poslali gg. dijaki: a) s I. drž. gimnazije ljubljanske: Fr. Zupan (izročil g. prof. dr. Žmave); b) z II. državne gimnazije ljubljanske: Alf. Zavrl (izročil g. prof. dr. Kotnik). Odsek za nabirajne krajepisnih imen poslali gg. dijaki: a) s celovske gimnazije: Krist. Aichholzer, Jos. Hebein, Cir. Kandut, Fil. Kulterer, Vatr. Malej, Svitosl. Potočnik, Jos. Rauter, Iv. Sadolšek, Urban Thaler, Matej Wornik, Srečko Zulechner (izročil g. prof. dr. Kotnik). Odsek za nabirajne krajepisnih imen poslali gg. dijaki: a) s I. drž. gimnazije ljubljanske: Fr. Zupan (izročil g. prof. dr. Žmave); b) z II. državne gimnazije ljubljanske: Alf. Zavrl (izročil g. prof. dr. Kotnik).

Deželna zveza kranjskih obrtnih zadrug v Ljubljani je imela v četrtek, dne 12. svečana občni zbor v mestni posvetovalnici. Poslovna doba funkcionarjev je potekla vsled tega, ker ni imela zveza dve leti občnega zobra, in zato je sklicala občni zbor obrtna oblast na podlagi § 119. obrtnega reda. Na dnevnem redu je bilo v svrhu zopetnega konstituiranja zveze volitev 12 odbornikov, 6 namestnikov, 2 računskih preglednikov in volitev enega člana v obrtni svet, katerega je koncediralo zveza c. kr. trgovske ministrstvo. Zborovanja se je od 29 — udeležilo 26 delegatov. Zastopane so bile vse zadruge, ki so članke dejelne zveze. Zborovanje je otvoril magistratni svetnik g. Ivan Sešek in pojasnil pomen obrtnega sveta, ki šteje 75 članov. 58 članov volijo trgovske in obrtne zbornice ter take zveze obrtnih zadrug, ki imajo svoj delokrog v okolišu ene trgovske in obrtne zbornice, ostalih 17 pa imenuje trgovske ministrstvo. Da je c. kr. trgovske ministrstvo koncediralo en mandat dejelne zvezi kranjskih obrtnih zadrug v Ljubljani, je zelo važnega pomena, ker pridejo v tem obrtnem parlamentu v razpravo vse važne stvari, ki se tičejo obrtništva in izvoljeni delegat bo imel lepo priliko se zavzemati za korist kranjskih obrtnikov. Na to se je vršila volitev v načelstvo in so bili izvoljeni sledeči gospodje: Tosti Ivan, Maček Josip, Kovač Anton, Lenčec Josip, Kozak Jos., Toni Josip, Pauer Friderik, Schrey Ivan, Franchetti Engelbert, Valente Mate, Kregar Ivan in Primožič Ferdo. Za namestnike Zalaznik Jakob, Lovšek Fran, Jenko Avgust, Lenček Alojzij, Narak Franc iz Ješenic in Burger Fran iz Spodnje Šiške. Za računske preglednike sta bila izvoljena: Bergant Fran in Grošelj Fran. Za delegata v obrtni svet pa gospod Engelbert Franchetti. Po končanem občnem zboru se je odbor takoj konstituiral in je bil izvoljen za predsednika g. Eng. Franchetti, za predsednikovega namestnika g. Tosti Ivan, za tajnika g. Pauer Friderik in za blagajnika g. Primožič Ferdo. Ker se je zveza zopet oživila

je želeti, da bi služila svojemu menu, ter pričakujemo od strani odbornikov, da se bodo intenzivno posprijeli svojega dela v korist in čast obrtništva. Obrtnih zadrug v Ljubljani, kakor tudi po deželi je pa resna dolžnost, da pristopijo vse k zvezji in s svojim pristopom pridomorejo do splošne organizacije zadrug, ki je nad vse potrebna. Pozivljemo torej vse obrtne zadruge, zlasti pa zadruge v Ljubljani, da pri svojih rednih zborih storijo sklep, pristop k zvezi, ki pa mora biti točka glede pristopa k zvezji na dnevnem redu.

Simon Gregorčičeva čitalnica je najprimernejša in najcenejša naprava, kjer se doseže na razpolago vsakovrstni časopisi in revije. Že večkrat smo opozarjali na to slav. občinstvo, posebno one, ki si ne morejo sami časopisov naročiti. V tem oziru naj navedem za vzgled v Ljubljani stanujoče Čehe, ki se brez izjemne poslužuje čitalnice. Obiskujte torej S. Gregorčičeve čitalnico. Opozarjam nameno zlasti vajence, ki so ob nedeljah in praznikih prosti dela. Delavce, ki delaš trdo ves teden, a nimaj prilike poizvedeti novic niti iz najbližnjih krajev lastne domovine, pridi v nedeljo in praznik v čitalnico, ne bo ti žal. V podnarčbo, se doseže v čitalnici ti-le listi: (slovenski) »Slovenski Narod«, »Slovenec«, »Narodni dnevnik«, »Edinost«, »Soča«, »Gorica«, »Narodni list«, »Mladost«, »Domoljub«; (hrvaški) »Obzor«, »Pokret«, »Koprive«; (češki) »Narodni listy«, »České slovo«, »Osveta lidu« in (nemški) »Arbeiter - Zeitung«, oziroma »Arbeiterwille«, »Tagespost« in »Union« prej »Politički«.

Iz pisarne slovenskega gledališča. Danes se igra drugič predpustna burka »Sladkosti rodbinskega življenja« Maurica Hennequina. — V torek in petek se poje opereta noviteta »Mascotte« — nedeljo, 21. t. m. popoldne izven abonnementa ljudska predstava: opera »Zrinjski«, — zvečer prvič Schillerjev »Viljem Tell« z dvema slovenskima gostoma.

Slovensko gledališče. V torek se vprizori opereta noviteta »Mascotte ali srečnosna vila«, ki sta jo spala francoška libretista A. Duru in Chivot in jo je uglasbil znamenit francoški skladatelj Edmond Audran (roj. v Lyonu 1. 1842). Ta opereta se je vprizorila v Parizu prvič 1. 1880, in Melitzov »Vodnik« Po sodobnih gledališčih poroča o »Mascotte«: »Dieses Werk hat in Frankreich den unerhörtesten Erfolg gehabt...« Audran stoji v prvi vrsti najoddilejnjejših francoških operetnih komponistov ter se navaja »Mascotte« kot njegovo najboljše delo. Opereto »Mascotte« je pripravil za slovenski oder že g. konec vodja M. Hubad in sicer za go. Polakovo. Ker pa je ta naša pevka ostavila naš zavod, se opereta doslej ni mogla vprizoriti. Zdaj pa, ko ima naše gledališče gdje. Hadobolčev, je opereta končno vprizorljiva. Mascotte je srečenosn angel, uspehe in zmage noseča vila. Toda ta »vila« je čisto navadna pastirica, gosarica — Bettina, veselo, za vsak poseb pripravno, jako energetično dekle. Kmet Rocca je na robu propada; v vsem ima smolo. Njegov brat mu pošlje Bettino, in takoj obiše R. eca starci knez Lorenzo XVII. z vsem dvorom. Tudi knez ima v vsem nesrečo; fatum ga pregaša. Slučajno zve knez, da je gosarica Bettina srečnosna vila; takoj jo povpraša za grofico panadsko ter jo odvede seboj v Piombino; seboj pa vzame tudi Rocca ter ga imenuje dvornim komornikom. Toda Bettina ljubi pastirja Pippa, izvrstnega pleša. Pippo se pridruži družbi komedijantov ter doslej kot Saltarello na knežev dvor. Odvesti hoče Bettino. Toda R. eco nalaže Pippa, da je postala Bettina kneževa ljubica. Pippo je užalen in vda se vabilom kneževi hčerki Fiamette, ki je sicer nevesta princa Fritellini, a ga ne mara, ker je presuh in boječ. Pippo je močan, smel, zdrav. Knez zlosti hčerko v objemu Pippa; zaradi škanala podeli knez Pippu plemstvo in ga zaroči s Fiametto. Da bi še tesneje priklenil nase srečnosno Bettino grofico panadsko, se hoče starci knez sam poročiti z nj. Prino Fritellini ves divji odide, in njegov oče na pove knezu vojno. Tiko pred potoročja pa se Pippo in Bettina dogovorita, se pomirita in pobegneta k vojski princa Fritellini. Seveda je z izgubo Bettine izgubljena za kneza vsa sreča; knez je povod premagan ter se potika s Fiametto in R. coom kot potajoč muzikant po svetu. Pippo je postal v vojni junak, in ob njem se je odlikovala lepa Bettina, preoblečena v vojko. V neki gostilni zasedajo Fritellinjevi vojaki pobeglega kneza, princesa Fiametto in Rocca. Bedna Fiametta zdaj občuduje zmagovalega princa Fritellinija in se mu rada vda, prino pa vrne knezu zemljo. A tudi Pippo in Bettina se vzamejo ter bosta poslej v zakonu osrečevala svet z novimi srečnosnimi

angelki. Godba Audranova je izvirna, brez banalnosti, vseskoz humorna in fina, tako da se visoko odlikuje nad novodobnimi operetami enodnevnicami. Veliko naslovno vlogo poje in igrat g. Pippa g. Povhè, vlogo kneza g. Bohuslav, vlogo Fiamette gdje. Thalerjeva, vlogo Rocca g. Križaj in princa g. Hess. Vlogo kmetov, vojakov, papež in dvornih dam imata moški in ženski operni zbor. Opereto sta najskrbnejše naštudirala g. kapelnik Benišek in režiser gosp. Vlček.

Ljubljanska kreditna banka je od mestne občine kupila za 269 000 krov vse stavbišče na Dunajski cesti ležečega vojaškega skladnišča do Fröhlichove hiše. To je danes najlepše stavbišče v Ljubljani in bi se tod elegant, a praktično zidan hotel z restavracijo in kavarno gotovo dobro rentiral.

Slovenski Amerikanci za staro domovino. Pod tem zaglavjem smo že opetovano poročali slovenskemu svetu, kako gorko bije našim bratom onstran morja sreča za nesrečno staro domovino in kako velike vsote žrtvuje za žrtve usodepolnega 20. septembra 1908 in za našo prepotrebno šolsko društvo. V prvi vrsti se odlikuje v tem oziru naš amerikanski slovenski dnevnik »Glas Naroda«, na čigar oklic se je dosedjal za spomenik in žrtve nabrala in »Zdrženemu na rodenu odboru« po znani slovenski banki Fran Sakser & Co. v New Yorku dospolala znamenita vsota 2465 krov. Gotovo najlepši dokaz nad vse vzdugne povzročljivosti naših amerikanskih rojakov in njihovega zlatega sreča! Ravnotako smo svoje dni poročali, da se je vršil dne 11. oktobra 1908 vsled inicijative »Slovenske narodne čitalnice« v največji slovenski naselbini v prosti Ameriki v Clevelandu (Ohio) veličasten prestnati shod, na katerem se je izbral poseben odbor 8 članov za nabiranje prispevkov za žrtve 20. septembra 1908 in za spomenik narodnim mučenikom Adamiču in Lundru. In ta marljivi odbor je tedaj, ko je skoraj vse delo počivalo, v najkrajšem času nabral ogromno vsoto 1040 K in je odmenil za spomenik našim narodnim mučenikom (300 K), za žrtve (400 K) in naši šolski družbi (340 K). Poleg teh so naši marljivi odbor, ali darovala še razna druga slovenska društva v Ameriki znatne vsote v to plemento svrhu. Sedaj se je pa oglašila še naša vrla slovenska naselbina v Milwaukee (Wisconsin) z znatnim darom 399 K, od katerega odpade 50 krov naši šolski družbi, 50 krov za spomenik mučenikom Adamiču in Lundru in 299 K v pomoč pri demonstracijah prizadevem Slovencem, zlasti nesrečnim družinam. Le-ti znatni darovi naših slovenskih Amerikancev, ki so si v težki borbi svoj obstanek in vsakdanji kruh ohranili v svojih srcah toli idealno čuvstvovanje, naj bodo vsem Slovencem v starji domovini v spodbuden vzgled; Bog živi naša plemenite slovenske Amerikance!

Milwaukee za staro domovino. Zgoraj poročamo, da je slovenska naselbina v Milwaukee (Wisconsin) poslala za žrtve 20. septembra 1908, za spomenik našim narodnim mučenikom in za žrtve (400 K) in za državni dne 14. oktobra 1908 vsled inicijative »Slovenske narodne čitalnice« v največji slovenski naselbini v prosti Ameriki v Clevelandu (Ohio) veličasten prestnati shod, na katerem se je izbral poseben odbor 8 članov za nabiranje prispevkov za žrtve 20. septembra 1908 in za spomenik narodnim mučenikom Adamiču in Lundru in 299 K, od katerega odpade 50 krov naši šolski družbi, 50 krov za spomenik mučenikom Adamiču in Lundru in 299 K v pomoč pri demonstracijah prizadevem Slovencem, zlasti nesrečnim družinam. Le-ti znatni darovi naših slovenskih Amerikancev, ki so si v težki borbi svoj obstanek in vsakdanji kruh ohranili v svojih srcah toli idealno čuvstvovanje, naj bodo vsem Slovencem v starji domovini v spodbuden vzgled; Bog živi naša plemenite slovenske Amerikance!

Milwaukee za staro domovino. Zgoraj poročamo, da je slovenska naselbina v Milwaukee (Wisconsin) poslala za žrtve 20. septembra 1908, za spomenik našim narodnim mučenikom in za žrtve (400 K) in za državni dne 14. oktobra 1908 vsled inicijative »Slovenske narodne čitalnice« v največji slovenski naselbini v prosti Ameriki v Clevelandu (Ohio) veličasten prestnati shod, na katerem se je izbral poseben odbor

je ostal še do letos „ein unbescholtener Staatsbürger“. Ta teden je pa na nemškega Franzins „unbescholtene Staatsbürgerschaft“ rakom živjet, kar se ima zahvaliti gibanosti svojega jesika. Da v svoji pisanosti naziva svoje kmetske odjemalce „krajinische Hammeldiebe“, „Trottel“ itd. mu že ni več dovolj. Posebno pa, ko je z njegove trgovine 24. septembra 1908 moral odstraniti svoj priljubljeni „Z“. Najbrž bode nekaj čas mir pred njegovim sitnarjenjem. V torek je bila namreč pred okrajnim sodiščem v Novem mestu obravnavana proti njemu zaradi razšajenja častu. Tožila sta ga namreč g. dr. S. in g. K. Dasiravno sta mu gg. tožitelja pri obravnavi ponudila poravnavo, če daruje majhen znesek Cyril Metodovič družbi, možkaru ni hotel tega storiti. Obsojen je bil nato na petdeset krov globe. Upamo, da nas bode pustili sedaj ne več „unbescholtener“ s svojo podgorsko nemščino v miru. Tudi svojo bojno devizo: „ich bin der deutsche Franz“ naj opusti. Začna nam je čedna dogodica o nekem mladem fantu in čednemu dekletu, o poskušenem samomoru v cerkvi in še več podobnega, kar se je pred desetletji godilo v nekem malem kraju na Dolenjskem. Verschanden Härr Franzl?

V novomeški oklici je bilo od raznih psov zadnji čas popadenih mnogo otrok in tudi odraslih. V nekaterih slučajih se je pri ubitih psih dognala steklina. Razglašen je pasji kontumac.

Iz Toplic na Dolenjskem. Zdravnik je odšel iz Toplic že pred par meseci in še ni namestnika, dasi je posebno v zimskem času mnogo slučajev bolezni in po mnogih vseh razsaja med otroci škrilatica. Ker ni zdravniške pomoči v obližju in ker bi stalo 10 do 20 krov, če bi se šlo v kakem slučaju ponj, nam kaže, kakšni ljudski prijatelji so oni gospodje, ki bi imeli v prvi vrsti skrbeti, da se to zdravniško mesto zasede hitro ko mogoče. Gospodje, na vaši vesti je vsak tak slučaj, ker z imenovanjem odlašata.

Izlet v „Zatočne jame“ na povirju Krke v Radenski dolini. Z ozirom na točasno splošno nizko stanje podzemeljskih voda namerava se jutri (v nedeljo, 14. t. m.) ob ugodnem vremenu preiskavati večje „Zatočne jame“ na povirju Krke v Radenski dolini. Te jame so ene največjih vodnih jam na Dolenjskem, če ne celo na Kranjskem sploh. V njih se nabira povirje Krke, kolikor znano, iz 6–8 raznih pritokov. Radenska dolina se razprostira med Grosupljem in vasmi Račna; sredi doline se dviga brdovit otok Kopanje, kjer se na slikovitem vrhu nahajata župnišče in šola. Kdor se za ta izlet zanima, se lahko zgleda pri g. Franju Piru, časnikiarju, hotel „Avstrijski cesar“. Od hod iz Ljubljane ob 731 zjutraj južni kolodvor.

Rokodelska zadruga v Idriji je imela v nedeljo, dan 7. svečana svoj občni zbor, ki je bil prav dobro obiskan in katerega se je udeležil tudi gosp. zadržni inštruktor dr. Blodig. Na tem shodu so se odobrila nova pravila po novem obrtnem zakonu, katera je prediožil gosp. zadržni inštruktor. Najzavrhnejša debata se je razvila pri zadnjem točki, ko je bil na dnevnem redu načrt starostnega za varovanja, ter je zbor sklenil glede tega resoluciono: Občni zbor zadruge pripozava veliko važnost od vlade predloženemu zakonu o starostnem in invalidinem zavarovanju, in apelira vladno kakor tudi na parlament, da se uvede splošno zavarovanje za samostojne obrtnike za slučaj starosti in invaliditet, tako kakor je v načrtu za delavce. Zavarovanje naj se razdeli vsej v 4. rentne razrede in pod gotovimi pogojimi, bodi zavarovan cu prosto, da si sam izbere rentni rezred. Sklenilo se je tudi opozoriti Zvezo kranjskih zadrug v Ljubljani, da bi tudi ona nastopila proti predloženemu načrtu tega zakona in za zavarovanje obrtnikov.

Pevsko društvo „Postojna“ priredi 14. t. m. v Postojni v „Narodnem hotelu“ prepustno veselico.

Iz Hruševja pri Postojni se nam piše: Že več let prireja tukajšnje pravstvojno gasilno društvo običajno prepustno veselico. Letos je odbor na svoji javni seji sklenil prepustno veselico opustiti in prirediti spomladni veliko vrtno veselico na prostem. Vsled velikega zanimanja za prepustno veselico je pa odbor sklenil jo tudi letos nepraviti in to v spodnjih in zgornjih prostorih gosp. Petra Del-Linza z tako zanimivim sporedom, v zaupanju, da bo posetilo sl. občinstvo to prireditve. Za dobro postrežbo je jazeno. Na velikem in prostornem plesišču bo sviral tamburaški zbor iz Ložic. Kdor se hoče prav pošteno naplesati in zabavati, naj ne zamudi te veselice.

Iz Zagorja ob Savi. Telovadno društvo „Sokol“ v Zagorju ob S. je priredilo v nedeljo, dne 7. t. m. v prostorih gosp. IV. Müllerja veliko maškarado. Prenapoljeni prostori so pričali, da se občinstvo Zagorja in okolice res

zanima za Sekolove prireditve in rado prispeva za namene našega vrlo napovedujočega „Sokola“. Pozno v noč so mitodoneči glasovi zagorskega orkestra oznanjali mlini in okolici, da uživa zavedno prebivalstvo pravo narodno veselje. Lepo opravljeni in okusno kostumirane maske so nam napravile dokaj zabave in smehe. Osobito pa je nad vse povhvalno omeniti skupino „Hrvaške očet“ brojede 12 oseb, ideja brata Mijo Turka, ki je za prireditve mnogo žrtvoval. Hvala! Dober vtisk je napravila na posetnike maškarade tudi lepo dekorirana dvorana, zasluga brata Frana Stepišnika, Turka in sestrice Marie Jesihove. Sa je vsa prireditve tako sijajno uspela, zahvaliti se imamo tudi našim vrlim damam, ki so nas tako v lepem številu posestile na večer. Med drugimi odličnimi gosti tudi ni izostal naš vrli župan s soprogo in hčerkama. Med tujo smo videli tudi več gostov iz Hrastnika, Trbovelj in Šmartna. Upamo, da nas tudi prihodnje leto na maškaradi počasti s svojo prisotnostjo. Na svidenje torej na prihodnji „Sokolovi maškaradi“. — Na zdar!

Celjski vodoved. tako se nam poroča, zelo slabo funkciorira. Čevi pokajo, da je kaj, in ob zadnjem hudem mrazu ljudje po hišah kar nič niso dobili vode, ker je — zamrznila. Slavni magistrat celjski pa ne ukrene ničesar, da bi temu odpomogel. Saj je dosti, da pobira visoko vodarino! — Če pomislimo, da plačujemo desetostotni stananinski novoč, vrhutega pa še pijemo — vkljub raznoterim nedostatom — najdražjo vodo v Avstriji; potem pač ni odveč vzklik: Prava naslaša je, bivati v — Celju!

Brata ubil. V Zaselju na Štajerskem sta se sprla zadnjo soboto tamozni posetnik Pirnat in njegov starejši sin radi oddaje posestva. Med prepirom je skočil sin v svoji silni jezi proti očetu. Mlajši brat, ki je bil navzoč in dobro pozsal bratovo togo, pograbil je leseni drog ter skočil v obrambo starega očeta proti bratu, ter ga pri tem tako nesrečno zadel v vrat, da je starejši brat kmalu na to umrl. Javil se je takoj prostovoljno sodišči.

Kako smešno. Graški občinski svet je prosila uprava potov. knjižnice „Oesterreichs Reiseführer“ za malo običajno podporo 200 K. Knjižnica je namreč zelo razširjena in dela za mesto Gradec lepo reklamo. — Prošnja se je pa na predlog obč. svet. Schwingerja odklonila, in sicer radi tega, ker je popolnoma pravilno v knjižici omenjeno, da živi v Gradcu precej Slovencev. — Revčki, s tem nas pač ne boste ubili — priznatev pa nehotne vendar le svoje malenkostno mišljenje in da se vam tudi v Gradcu, kljub vsej koraji, že malo hčice tresejo.

Nos odgriznil. V Gradcu je naredil malo solarico pred poslopjem štajerske hranilnice nek pes ter ji nos z polnoma odgriznil. Pri drugem pododu odtrgal ji je precejšen kos keže ipačela.

Prenapoljeni zapori. V Celovcu so vsi tamozni zapori tako napojeni, da so morali 7 kaznencov privesti v ljubljanske zapore.

Na cesti znorel. Včeraj je padel z močnim krikom v Celovcu na sad ne trgu neki 25letni kmetski fant iz okolice na tla, ter začel biti z rokami in nogami ob tlak. Postal je obenem nezavesten. Ko so ga dvignili, je prišel k zavesti, se iztrgal iz rok in letal po trgu glasno zdihajoč mahaje z rokami. Stražniki so ga spravili v voz in odpeljali v bolnico, kjer so zdavniki izrekli, da se mu je vsled bolzelnih možgauh zmehalo.

Mesto kancelista (X ali XI čin, razred) je razpisano pri sodišču v Pliberku na Koroškem Prošnje do 13. sušca na dejelno sodno predsedstvo v Celovcu.

Dragonec edžahal. Alojzij Tosačovec (2), dragonec dragouskega polka v Gorici, je sklenil, da si svojo službo premeni. Ker je imel konja na razpolago, utihnil pa se je ponči v hlev, konja osedlal ter odjaha na mejo. Pri Bracanu je upehanega konja pustil in odšel proti Mauzanu, kjer si je pa zopet premislil in se pri ondnotnih laških karabinerjih javil, kadar so ga pripeljali v Videm.

S kamnom ubit. Pri graduji nekega poslopja v Barkovljah, spuščali so gradivo po strmini s ceste proti Proseku, da si prihranijo čas in trud vožnje po daljsem ovinku. Pri tem delu je preslišal 9 letni dečko Jurij Čok varnostni klic zidarja Henrika Ferluge, ter ga je približno 10 kg. težak kamen zadel tako nesrečno v glavo, da je deček obležal mrtev. — Zidarsa so vsled njegove neprevidnosti zaprli.

Izdaten riblj lov. V Primorju in v Dalmaciji se razvija ribiška obrt tako uspešno. Ljudje so se začeli v svrhu razpečavanja tudi organizirati, ter obstaja že 74 ribiških zadrug. Letošnje leto se je ujelo rib za 3 mil. 95.490 krov.

Zrtev vseučiliščnih izgradov na Dunaju Laški tehnik G. M. rocco, kateri se je udeležil izgradov na du-

najskem vseučilišču in dobil pri tem hude poškodbe na glavi, je postal vsled tega popolnoma blazen. Vedno vije in kliče na pomoč, če, da ga tepo in nanj strinja. Odpeljali so ga v blaznicu v Videm, kjer so po načančnem preiskavanju zdravnik izrekli, da ni upanja, da bi okrev, temveč mu bodo vsled dobljenih udarcev v krakem otrpili možgani. **Obravnava proti srbskim „veludejdajalom“** v Zagrebu se prične 1. marca. Senatu bo predsedoval podpredsednik sodnega »ola Tarabocchia.

Izvrševalni edber „Hrvatske strane prava“ je v svoji včerajšnji seji izkucil iz stranke poslanca Stjepana Zagoreja in dr. Avgusta Harambašića. Nadalje je sklenil, da ostane „Hrvatska“ še nadalje last in glavno glasilo „Hrvatske stranke prava“.

„Pokret“ se preseli v Pečo? Po „Hrvatski“ posnemamo, da se v Zagrebu govorji o preselitvi glasila hrvatske napredne stranke „Pokreta“ v Budimpešto, in sicer radi neznašnih tiskovnih razmer, ki so v zadnjem času zavladale na Hrvakom.

Poročil se je v Zagrebu gosp. Mihovil Nikolič, vodja tamožnje podružnice zavarovalnega društva „Croatia“ in znan hrvaški pesnik z višo članico hrvaškega deželnega gledališča gdč. V. pl. Hržič. Bila srečna!

Srčna kap je zadela v tobačni tovarni v Zagrebu 20letno Nežiko Sinkovič, ravno ko je ovijala smodke s tobačnimi listi. — Zgrudila se je na tla in bila takoj mrtva.

Pet kron je menjal. Na Jelačičevem trgu v Zagrebu kupila je neka Marija Gamoz pri tamožnji branjevki razna živila. — Ker niti ona niti branjevka nista imeli drobiža, pokliče Gamoz malega dečka, ki je stal v bližini in ga prosi naj gre v sosedno trgovino menjat pet kron. Postrežljiv deček vzame denar, skoči ž njim proti prodajalni, in ko opazi, da ženski ne gledata za njim, jo odkri po sosedni ulici vesel s petimi kronami v žepu.

Iz zapora k pogrebu. Učitelju Peri Momčiloviču, kateri je zaprt v Zagrebu radi veleizdaje je umrl v Plašku na Hrvakom njegov oče. — Sorodniki so prisili sodišče, da bi smeli sin iti za pogrebom svojemu očetu. Civilni stražnik odpeljal ga je k pogrebu in ga po dokončanem obedu spremil zopet v zapor.

Petra hočejo videti. Na Hrvakem se pripravlja, kakor je zapis v časnikov, letos veliko romanje v Rim. Udeleži se ga baje tudi ban Rauch-Nebesa pomagajte, Hrvat se noče ukloniti. — Zanimivo pri tem pa je vsekakor, kako vabi neki časopis k udeležitvi tega romana. „Ne gremo v Rim, da bi se nagledali sijajnih palac... velikih del ljudske umetnosti, ne vleče nas v večno mesto, da s svojimi očmi vidimo zgodovino sveta vseh vekov, niti da bi črpali modrost v mnogobrojnih univerzah tega mesta. Ne, ne in stokrat ne.“ — Mo gremo, da vidimo grob sv. Petra in se poklonimo paapežu; da, — mi gremo, da vidimo Petra! — Kaj jih briga umetnost, kaj znanstvo, kaj zgodovina, kultura in splet načinov? — nič — samo da je Peter, pa je vse.

Slovensko omizje v Sarajevu priredilo je v sredo 10. t. m. predpustno veselico, ki se je zelo obnesla. Ce je program še tako mikaven, če je reklama še tisto zapeljiva, vendar se je bati v teh zadnjih predpustnih dneh, da ne bil obisk kake prireditve pičel, kojti človek bi se moral spanju kar odvaditi in denarnico si dobro obetati, če bi hotel povsod „zraven“ biti. In vendar se je „Slovenskemu omizju“ v Sarajevu posrečilo, da je bila veselica dobro obiskana, zabavna in živabna. Spored na katerem so bile umetnine in narodne pesmi, potem kupleti in pa „ginljiva“ opereta „Kovačev Študent“, se je izvedel k dobro. Po dolgem prestanku so zopet nastopili neutruljivi pevci in diletantje in o uspehu večera ni bilo dvomiti. Pevovodja železniški pristav Ivancan je pokazal, da se tudi z malim številom pevcev določi lepi uspehi. Vsa čast mu! Odobravanja in smeha posebno pri „Kovačevem Študentu“ in pri kupletih je bilo dosti. Kovac Vlčimeh (inž. Kobler), Meta njegova žena (gdč. Kraljevá), Janez, študent (inž. Kočevar), poštni sel (asistent Mikuž), potem pa študentje (Bergant, Jug, Kutslič, Pissenberger in zbor vseh izbornih, seve na čelu vsem pa Vlčimeh) pravi tip našega kovača. In ples! Toliko dražestnih lic in očes, pa je li čudo, da smo se precej zakasneli. Na veselico je prišlo tudi lepo število gostov Slovanov. Prišli so: višji finančni svetnik Pogorelo, svetnik Wolf, gmu. ravnatelj Bedjanič, rač. svet. Premrov, Steindl, Porkert, vseučiliščni docent Žabkov, pesnik in literat Milaković, velepoduzetnik Janež ter še mnogo drugih.

Prvi „Kinematograf Pathé“ prej „Edukator“ na Dunajski cesti nasproti hkarovne „Europe“ ima od danes od sobote, 13., do torka, 16. februarja, sledenč spored: Nervozno utripanje jezika. (Komično.) Šolska

ladja „La Bretagne“. (Zanimiv način posnetek v 10 slikah.) 1. Vaje na suhem. 2. Defiranje mošta. 3. Povratek na ladjo. 4. V instrukcijski ur. 5. Vaje na jadrenih. 6. Telovadba na ladji. 7. Strelni vaje s topovi. 8. Pregledovanje na hrabrnih. 9. Razdeljevanje. 10. Nedeljsko razveseljevanje. Bobjeve ribe. (Fantastično.) Sklopiti slike. Kamniške planine, povzeto z Grada, 5 slik. (Fot. Mostler.) Neveste carinskega uradnika. (Drama v 20 slikah.) Žive punčke. (Krasna projekcija v barvah.) Otroški stavki. (Jako komično, 7 prizorov.) 1. Stavka se napove. 2. Deklice se pridružijo dežkom. 3. res. 4. Ropanje prodajaln. 5. Zasramovanje obrožene sile. 6. Policijski predsednik se vtakne vmes. 7. Postava ostane zmagovalna.

Izkaz posredovalnico slovenskega trgovskega društva „Merkur“ v Ljubljani. V službo se sprejmejo: 1 knjigovodja in korespondent, 1 kontorist, 12 pomočnikov mešane stroke, 2 pomočnika špecijske stroke, 4 pomočnika manufakturne stroke, 3 pomočniki modne in galant. stroke, 5 kontoristinj, 4 blagajnčarke, 4 prodajalke. — Službe je: 2 knjigovodji in korespondenti, 2 potnika, 2 kontorista, 19 pomočnikov mešane stroke, 8 pomočnikov špecijske stroke, 6 pomočnikov manufakturne stroke, 2 pomočnika železniške stroke, 4 pomočniki modne in galant. stroke, 9 kontoristinj, 6 blagajnčarč, 11 prodajalk. Posredovalnica posluje za delodajalce popolnoma brezplačno, za delojemalce proti majhni odškodnini.

Cisti dobitček „Kranjske hranilnice“ znaša baje, kakor je citati v

„Ljubljanskih“ knjigah, dočim je lani zasal 412.559 K 65 v. Zuižal se je torej za 59.283 K 15 v. Kakor je ravnateljstvo v svoji včerajšnji seji sklenilo, se ima ves ta denar porabitki za rezervni zalog, da se torej letos ne bodo izplačevala nobene podpore. Če se bo „Kranjska hranilnica“ res držala tega sklepa, bo pokazala bodočnost.

Iz preiskovalnega zapora izpuščen. Te dni smo poročali o senzacijonalni aretaciji v Fierianskih ulicah, kjer je bil prijet eden najuglednejši klerikalcev mokar Josip Lončar ali kakor je njegovo neoficijsko ime „ta mal mežnar“ ali pa „Pepe“. Policije je dobila tako nevrgljive dokaze glede njegove krvide, da ga je izročila deželnemu sodišču. Pepe, ki je bil kuhan in pečen v Šentjakobskem župnišču, je sumljiv, da je prelatu Rovanjanu izmakanil dve hranilni knjigi in dvignil v Kranjs

glavni vzrok za 'ako ninočeče se samomore sugestija. Zato nproroča, naj bi časopisi ne opisovali tako načinko samoumorov.

* Največjo uro na svetu imajo v Newyorku. Na velikanski tovarni v Jersey Dity je postavljen, da se vidi v vsem newyorškem pristanišču zlasti zvečer, ko je razsvetljena. Premier njenega kazalnika znaša 12 metrov, veliki kazalec meri 5.75 metrov, mali pa 4.5. Kazalec za ure tehta 165 kg, minutni pa 224 kg. Da morejo zadnjega prenesti, je potreba 18 mož. — Da je pri tem precej laži vmes, menda vidi vsak, ker ne vemo, zakaj bi moralo biti ravno 18 mož potrebnih, da prenesejo 224 kg!

* Mestni dogovi v Ameriki. V 158 mestih z več kot 30.000 prebivalci v Združenih državah so leta 1906. znašali skupni dogovi 1.536.000,000 dolarjev, ali 75.69 dolarjev na osebo prebivalstva. V nekaterih velikih mestih, kot na primer v Newyorku pride na osebo 129.30 dolarjev, v Bostonu 116.49 dolarjev in v Cincinatiju 111.24 dolarjev. Najmanjša dolga je imelo mesto Atlanta, Ga., kjer je prišlo na osebo samo 21 centov.

* Čehi na Dunaju in Nižje-Avstrijskem. Glasom poročil od nemške strani imajo neka mesta na avstrijsko-moravski meji 90 odstotkov češkega prebivalstva. V sodnih okrajih Laa, Mistelbach, Stokerau in Matzen je samo 36 odstotkov čisto nemških krajev. Zanimivo je, da je na Nižje-Avstrijskem nameščeno na pošti 2200 Čehov, pri finančni 3200 in pri političnih oblastih 1110 Čehov.

* V znanimenju prosperiteite. Na gorenjem Broadwayu v New-Yorku je prišla neka gospa v tamožnjo mesnicu. Njen avtomobil je čkal pred vratimi. »Imate li kokošja jetra, William?«, je vprašala prodajalec mesa. — »Yes m'am; 80 centov funt.« — »Dajte mi pol funta in napravite iz tega dve natačni polovici. Jetra vzamem seboj, toda pazite, da bosta oba komada enako velika.« William je prerezal jetra natančno na dva enaka komada. »Ye see,« je dejala gospa, ko je odhajala. »Dema imam dva mala psička, in ako komadi jeter niso enako veliki, se nadavno pretepat.« William ni mogel dihati celih 20 sekund.

Knjževnost.

Pfeiferjeva ročna izdaja zakonov in ukazov za Kranjsko. V začetku »Učiteljske tiskarne« je izšla nova izdaja občinskega zakona za Kranjsko. Dodano mu je več manjših zakonov. Vsi ti zakoni so objavljeni v slovenskem in v nemškem jeziku. Slovenske občine in Slovenci sploh rabijo pač samo slovensko besedilo in je nemuljivo, kako da morajo tudi potem plačevati stroške, da imajo Nemci na razpolaganje nemški tekst. Knjiga bi bila za polovico manjša in temu primerjuju tudi cenejša, če bi obsegala samo slovensko besedilo. Cena 1 K 20 vin.

Telefonska in brzojavna poročila.

Bivši in novi ministri pri cesarju.

Dunaj, 13. februarja. Cesar je danes sprejel med splošnimi avdijencami odstopivše minstre, ki so se mu zavrali za podeljena jih odlikovanja. Opoldne je cesar zaprisegel nove ministre. Trgovinski minister dr. Weisskirchner se je ob 1. vrnil v parlament, da se poslovil do predsedstvenih uradnikov državnega zbora.

Radost v krščansko - socialnem taboru.

Dunaj, 13. februarja. Vladno oficizno glasilo »Fremdenblatt« piše, da vlada v krščansko-socialnih političnih krogih velika zadovoljnost z novim Bienerthovim kabinetom, zlasti pa z ministrom dr. Hohenburgom v grofom Stürgkhom, ker sta ta dva moža kot aktivna politika vedno zagovarjala sporazum nemških svolodomiselnih strank s krščanskimi socialisti.

Obstrukcija na Ogrskem.

Budimpešta, 13. februarja. Levo krilo neodvisne stranke je pričelo z obstrukcijo proti rekrutni predlogi. Ko bi se imela današnja državoborska seja pričeti, je bilo v zbornici navzočih samo 8 poslancev. Sele opoldne je bilo prisotnih toliko poslancev, da je bila seja sklepna. Predsednik Justh je grozil, da se poslancem, ki niso bili pri seji, ne bodo izplačale dnevnice, kar je povzročilo silen vihar v zbornici.

Oproščeni uredniki »Srbske Riječi«. Sarajevo, 13. februarja. Nedavno tega je sodišče obsojilo urednika »Srbske Riječi« Omčikusa in Jugovića na 1, oziroma 7 mesečno ječo, ker je list priobčil po »Pester Lloyd« razgovor dopisnika tega lista s srbskim sekcijskim načelnikom v ministrstvu zunanjih del dr. Spalajkovićem. Urednika sta proti tej ob-

sodi apelirala. Apelni senat je pri včerajšnji obravnavi oba urednika oprostil. Ta oprostila razsodba je vzbudila veliko senzacijo.

O zaroti proti sultani.

Carigrad, 13. februarja. Mladoturški listi dementujejo, da bi obstajala kakšna zarota proti sultani, ki bi imela namen ga pahniti s prestopa.

Vojška diktatura na Turškem?

Carigrad, 13. februarja. V mladoturških krogih se resno razpravlja o vprašanju, če bi ne kazalo uvesti vojsko diktature.

Zaroka portugalskega kralja.

Lisbona, 13. februarja. Listi javljajo, da se kralj Manuel v kratkem zarači s princem Beatrico, hčerkijo vojvode Edinburškega.

Odmed avstro-ogrskih pretenj v Srbiji.

Belgrad 13. februarja. (Pos. brz. »Slov. Nar.) Avstro-ogrski poslanik ni izročil včeraj ultimatum in avstrijsko vojsko ni prekoračila srbskih meja. To je jasen dokaz, da so bile to pretnje avstro-ogrskega časopisa in imele edini namen, strašiti Srbijo v svrhu ustavljanja oboroževanja! Ali Srbija se ne da strašiti. Oboroževanje se z enako intenzivnostjo nadaljuje. Vojni minister, ki prekine demisijo, dobi vse za vejno potrebne kredite.

Našemu dopisniku je znano, da se je izrazil minister zunanjih zadev, ko je slišal pretnje avstro-ogrskega časopisa, da so za vse eventualnosti pripravljeni. Govori se o rekonstrukciji kabine.

Gospodarstvo.

Gnojenje travnikov. Kako potrebno je gnojevanje travnikov z umetnimi gnojili, se razvidi iz tega, da srednja košnja 40 stoti mrve na hektar odtegne zemlji 24 kg. fosforovih sokov in 72 kg. kalija, katere snovi se morajo zemlji celo v nekoliko večji množini vrniti, ako naj rastline črpojajo iz zadostne zaloge. Nastopni poizkus nam pokaže, kakšen donos daje pravilno gnojenje. Hektar negnojenega travnika daje 6720 kg. mrve, hektar, gnojen s 450 kg. superfosfata 8260 kg. mrve, hektar, gnojen s 450 kg. superfosfata in 800 kg. kajnita po 9160 kg. mrve, torej znaša čisti dobitek gnojenja v drugem sludge 64 K 06 vin, v tretjem slučaju pa celo 90 K 26 vin, aka vzamemo v poštev lokalne cene za 100 kg. superfosfata K 972, kajnita K 460, mrve K 7. — Centralna pisarna društva avstrijskih tvornic za superfosfat v Pragi, P. i. k. 17 poštie vsekakor drage volje kolader na kmetovalca z bogato vsebino zaston in franko.

Poslano*

Gospodu Jerneju Kemperlu, trgovcu in načelniku planinskega društva itd. v Kamniku.

Z ozirom na Vaše odprto pismo v »Slov. Narodu« z dne 10. februarja 1909. Vam našnam, da jaz ostanem pri svoji čitalničnemu odboru podani izjavi. Vsebina njena je taka, da vsakemu mogoče vedeti ali ste Vi nad ali pod klopjo. Puščevno modrovanje, ali so Repar in drugova prišli ali pricopali v gostilno — pa lahko Vi reportirate v sodnijo ali kamor Vam draga. — Amen.

Kamnik, 13. februarja 1909.

Spoštovanjem

Jvan Exler
posestnik.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor doloca zakon.

Zavarovalne vesti.

„JANUS“

vzajemni zavod za zavarovanje življenja na Dunaji.

I. Wipplingerstrasse št. 30.

V IV. četrletju 1908 je bilo vloženih 5229 zavarovalnih ponudb z zavarovalno sveto okroglo K. 5.094.900 —, izmej katerih je bilo izdanih 5351 polic za zavarovalno sveto K. 4.835.000 —.

Od pričetka leta je bilo 22.444 zavarovalnih ponudb s kapitalom K. 21.920.000 v obravnavi. Polic se je izgotovilo v znesku nad K. 19.420.00.

V IV. četrletju 1908 zapadle zavarovalne premije in pristojbine, kakor tudi kapitalske so znašale okroglo K. 1.651.000 — od 1. oktobra 1908 do današnjega dne prijavljena izplačila iz l. 1908 K. 74.000 —.

V letu 1908 bilo je na premijah, pristojbinah in obrestnih dohodkih K. 6.405.000 —, na zapadilih izplačilih K. 2.694.000 — zabeleženo. Od obstoja zavoda se je izplačalo K. 6.386.000 —.

Police »Janusa« so po petletnem obstanju neizpodbitne. Po petletnem obstanju izplačilih K. 2.694.000 — zabeleženo. Od obstoja zavoda se je izplačalo K. 6.386.000 —.

Nadaljnja pojasnila daje in zavarovalne ponudbe sprejema.

Filijska »Janusa« za Štajersko, Koroško in Kranjsko

v Gradišču, Neuthorgasse 47, Junushof.

Darila.

Upravniki našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: G. Anton Novak, c. kr. sodni ofic. in sopoga v Senožečah 10 K, mesto vence umrli gospa Anica Vrtačnik v Kranju.

— G. Ferdo Juvanec v Postojni 70 K, kot polovico čistega dohodka veselice šentpetrških uradnikov ter »Salonskega orkestra« v Postojni vršeče se dne 30. januarja v Št. Petru. — G. Jos. Rohrman v Cerknici 5 K iz kaz. poravnave Š. proti M. — V Međičanski pivovarni pri gosp. Deklevu, vršila veselica se je prav vesela; g. Paur se je žrtvoval, na harmonike je igral. »Polstertanc« se je plesalo in to majhno vsoto se nabralo, namreč 6 K — Sl. hranilica v posojilnici na Prevojah 10 K. — G. L. Macoratti v Divači 15 04 K, ki so bile nabранe na plesni veselici divaških uradnikov. — Gosp. M. Domicelj na Raketu 40 K, kot čisti dobitek domačega plesnega venčka v lastni restavraciji. — Skupaj 156.04 K. Srčna hvala! — Živel!

Za Utet konvikt: G. Jos. Rohrman, v Cerknici 5 K, iz kazenske poravnave Š. proti M. — Hvala! — Vsoto smo izročili g. J. Dimniku.

39. Izraz prispevkov za spomenik in žrtve 20 septembra 1908:

Od dne 26. januarja 1909 do dne 10. februarja 1909 poslali so prispevke blagajniku »Združenega narodnega odbora«. Frank Sakser Co v New Yorku potom poštev hranilice na oklic v ameriškem slovenskem dnevniku »Glas Naroda« od naših ameriških rojakov za spomenik, žrtve in uboge rodilne obsojencev darovanih 700 K, Fran Drnovšek iz Rake na Dolenjskem v družbi v gostilni Vinka Bona na Raki za narodne žrtve nabranih 7 K, Slovensko društvo »Lipa« v Ljubljani naložilo v kristol spomeniku na vstopino pri veselicu dne 30. januarja 1909 pri Pavšku na Martinovi cesti davek 2 vinarja na osebo in nabralo takoj 4.42 K, Tinca Črnelogar iz Višnje gore na Kranjskem nabrala dne 31. januarja 1909 za žrtve med naprednjaki iz mesta Višnje gore 6 K, Jerej Bahovec, trgovec s papirjem v Ljubljani za žrtve brez razlike iz nabiralnika v svoji trgovini 6.36 K, Jerej Bahovec, trgovec s papirjem v Ljubljani za žrtve brez razlike izkupilo po njem razpečanih in ob fotografu Davorina Rovška v Ljubljani darovanih razglednic 41 K, Članini mizarske zadruge Ljubljana, Vič, Spodnja Šiška in Moste za žrtve in tovariska Javornika 34.80 K, (Darovali so: Po 5 K, Ferdo Primožič in Anton Rojina 3 K Adolf Petrin, po 2 K Matija Dolničar, Fran Lipovž, J. J. Naglas in France Škaraf, po 1 K Anton Bernik, Robert Bartuzky, Filip Fajdiga, Josip Lampret, Anton Malavašič, Josip Puh, Ignac Vehar, Fran Vidali, Ivan Zorman in pomočniki pri Berniku, 60 v. Ivan Goltes, po 50 v. Ivan Šuštar, Alojzij Trink in Feliks Zupan, po 40 v. Anton Koleša in Luka Trčelj, 30 v. Alojzij Oreh in po 20 v. Jozip Jenko, Miha Mišvelj in Jozip Velkovich skupaj 799.58 K (: sedemsto devet in dvadeset krov osem v petdeset vinarjev :) Proseč nadaljnji prispevki izkram imenom »Združenega narodnega odbora« vsem plemenitim darovalcem in rodoljubnim narabljalcem svojo najiskrenje zahvalo. Poslovno prisreno so za zahvaljujem našim, nad vse požrtvovalnim ameriškim bratom, ki se tudi v gorenjem izkazu odlikujejo s tako často sveto 700 K. Priponiti moram, da je uredništvo našega ameriškega dnevnika »Glas Naroda« do sedaj nabralo in po širok sveta znani slovenski banki Frank Sakser Co v New Yorku poslalo »Združenemu narodnemu odboru« ustevši danes izkazano sveto 700 K že skupaj 2465 K. To je gotovo najlepši in kaz, kako živo čutijo z nami naši ameriški bratje. Slava ameriški požrtvovalnosti! V Ljubljani, dne 10. februarja 1909. Dr. Alojzij Kokalj blagajnik »Združenega narodnega odbora«.

Ceneno domača zdravilo. Za pravnavo in ohranitev dobrega prebavljana se priporoča raba mnogo desetletij dobro znašega, pristnega »Mollovega Seidlits-praška«, ki se dobi za nizko ceno, in kateri vpliva najbolj trajno na ves težko prebavljena. Originalna skatljica 2 K. Po poštnem povezju razposilja ta prašek vsak dan letnikar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalogatelj na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deli je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zasnamovan s varnostno znamko in codpisom.

Kašljajoče opozarjam na inserat o Thymomel Scillaie, preizkušenem izdelku, ki ga pogosto zapisujejo zdravniki

Pritisk krv (kongestije) se na lahek način in zanesljivo odstrani z rabe staropreizkušene Franc Jožefove grenčice. — Zaužijte je vsak dan zjutraj na teški želodec $\frac{1}{2}$ vinske kupice. 695

Dostikrat se naleti, da je za kakšno rano treba poiskati ali priporočiti dobro mazilo. Za to prav primerno in preizkušeno sredstvo, ki deluje antisepčno, hladil in lašja bolečine, je po vsej monarhiji predobro znan praško domačo mazilo iz lekarnice B. Fragnerja, c. kr. dvornega dobavitelja v Pragi. Ker mazilo, tudi več let spravljeno, ne izgubi učinka in se tudi ne izpremeni, bi je za nepriskovanje slučajne moralni imeti pripravljeno povsod. — Glej inserat.

Poslušajte torej, kako ravna Mayer! On si kupi vselej ob pričetku slabega letnega časa za 50 mark soden rudniških pastilj — seveda samo pri stnii Fayeve, ker slabega blaga Mayer ne kupuje Pastilje porabijo nastavljenci, aki so prehlajeni, in ostanejo zdravi. Ta šala ga pa seveda stane 50 mark. Ampak Mayerju nas avljenici skoraj nikoli ne izostenajo in smeje se drugim ki si ob največji sezoni ne vedo pomagati, ker je polovica osoba bolnega Fayeve pristne so lenice so ravno s edstvo par excellence proti vsem prehladitvam. — Kujo se za 1.25 v vseh zadevnih trgovinah ponredne pa odločno zavračajte.

Generalno zastopstvo za Avstro-O

Čast nad vse.

(Interpelacija poslanca Antona Kaline in tovarnje na gospoda vodjo pravosodnega ministra za stran konfiskacije časopisa "Vestnik Sokolsky" št. 20 z dne 25. oktobra 1908.)

Družstvo pravdništvo prasko prega v zadnjem času kruto vse češko časopisje, zaplenjujoč ne le politične, nego tudi nepolitische strokovne liste. Tak s učaj neutemeljene zapleme je bi a konfiskacija štev. 20. časopisa "Vestnik Sokolsky" v Pragi z dne 25. oktobra 1908. V tem listu je bil natisnjeno sledeči članek:

Čast nad vse.

Had hada — li nepožele, draken se nestane. —

Neruda. —

V zlatih starodavnih časih so se rodili m. dr. tudi zmaji. — Bilo je v času nekakega prepričanja. Stara kača je postala zmaj, ker se ji je posrečilo v ljutem boju pogolniti kačo nasprotne. Otdod izvirajoči bajke. — Vendakaj na tem resnice? — V našem delu sveta se plazi kača velikanska, t. j. ona kača, ki se razkošno ujedava v ostrije Evrope. Z glavo kroti valove severnega (— nemškega) morja, z repom pa bič slovenske zemlje. Rada bi se prelevila v zmaja, da bi izlivala iz svojega žrela strup v naročje Adrie, a z repom tepla vladarico morja, Albion-Britanijo. —

Posebno pozornost je obračati na kačo "gospodarico", ki je že pred davnim časom odjedla češkemu slepemu rep, kakor Sudete, pokrajino Odre, Šumavo, Krkonoše, Krušno goro itd., a slovenskemu...? Ni dneva, da nebi slišal zopernega sikanja te gadje zalege; — ali ne slišiš tega slovenski martinček? Češkemu slepou se često krat posreči izmuzniti se iz strupenega žrela in ti martinček, se boš mar pustil celega požreti? Pazi, pazi, kača hoče biti zmaj, — stojta v obrani. —

Zalostni dogodki zlasti poslednje dobe so ginili slednje srce tako, da je dospel najmlačnejši do končnega izreka: — do sem in ne dalje!

Ne daj se bičati, saj nisi pes! Niram sicer v mislih takega bičanja, kajti drbal ki nas bije, se poslužuje načina križarjev — deset na enega! Tu ne ostane niti udarec nepovrnjen. Menim ono skrajno nedostojno in ne-slovenško zatiranje, s katerim preganja izobrazeni "nadčloveški" narod slovenski živelj. Temu sledi kratek, brez krika in vika, pa dokaj uspešen in k cilju vodeč odgovor — preudarek.

Odgovoru je predpostaviti vprašanje: Kje kupuješ svoje potrebščine, počenši od niti do cele obleke, od krajeva kruha do celotnega živeza rodbine, od žreblja do ženitne oprave svoji hčeri; daje, koga živiš s svojim težko prisluženim denarjem, kje iščeš zdravniške pomoči in pri kom pravnih svetov? Zalostuo — večina odgovori: doslej se nisem brigal, kje kupujejo vsakdanje potrebščine mati, žena, sestra. Da, celo sam sem vsled komodnosti kupoval pri teh, ki jih danes priznavam najhujšim nasprotnikom vsega Slovanstva. Bil sem slepec. —

Vendar spoznanje lastne napake je prvi korak k dobru, zato prosim, da izprša sledi svojo vest, nakar moremo stopiti v generalni spovedi pred oblije genija svojega naroda spoznati težke pregrehe: Grešili smo, odpusti nam!

Rekli smo, spoznanje napak je prvi korak k dobru. Ali se moremo zadovoljiti s tem edinim korakom? Ostanemo li samo pri njem, smo drhal, ki zaslubi svojo usodo, pripadljali bi se psom lizajočim rokom, ki jih tepe. Ia če bi bil ves narod pasji, vi Sokoli, ki ste boritelji svojega naroda, vendar ne boste pozabili narodne dolžnosti in če bi tudi osamel nadajevati pričeto pot — obrod pride.

Zato je potreben daljši korak — preudarku sledi čin! in ta je — neizprosen boj gospodarski. Ne zahtevamo prelivanja krvi, saj že itak vedno teče slovenska. Izogibajmo se nasilja, kajti, kdor z mečem kolje, meču podleže; zato pomislimo in preudarimo nekoliko in šele potem izvršujmo! —

Opazujte nasprotnika, zasledujte njegove stopinje, poizvedujte njega slabosti, kaj najdete? Glej, glej, najobčutljivejše mesto, — Ahilovo peto — ta mu pride do živega! Vaš jezik se mu gnusi, a vaših grošev se ne brani. Zakaj kopičite prostovoljno premoženje onemu, ki vas sovraži? Ali je mogoče ljubiti onega, ki nima zate drugega nego strupeni srd? Zakaj nastavljati lice in še plačevati udare?

Iztrajmo in oprostimo se slednjic tega hlapčevanja, otresimo se že vendar pogreška, ki je vzrok celi vrsti narodnih pregrah — to je komodnost, da ne resem odkrito lenoba. Ta žene kače ljudstvo, da prestopi prag naših nasprotnikov, da sipa brez premisleka krvavo zasluženi denar v žrelo kače, ni nas grize, če nas že pogolniti ne

more. Vi bratje Sokoli, ki ste in ki imate biti cvet svojega naroda, vi ste v prvi vrsti poklicani, da dosledno izvršujete sveto narodno dolžnost.

"Svoji k svojim!" to geslo slavnega moža Palackega, ki je že imelo za marsikoga izredno dobre in praktične uspehe, to bodi vaše bojevno geslo, ki veljav je za kupca in tudi za prodajalca. Sokol kupovalec, ne prestopi nikdar sovražnikovega praga. Če ti neveden prodajalec, domačinec ni popolnoma pogoden, reci mu in opozori ga v čem zaostaja in če ti niti tedaj ne ustrez, pošči si drugi vir. Lenoba te pa nikdar ne sme pahniti v prejšnje belo stanje. Gesla "Svoji k svojim" si prodajalec ne sme misliti obveznim samo za stranke, češ, zanj je dober vsak izvršek; kupovalec pa ga nikdar ne izrabljaj v prevaro trgovca. Na tak in enak način se gesla izkoristi ne sme; poštenost kupovalec naj se ujema s poštenostjo prodajalca. — "Toda vedno pošteno", pridá Palacki svojemu geslu. Torej proč od trgovca nepoštenjaka, ki hoče geslo "Svoji k svojim" zlorabljal, saj ta je hujš kot odkrit sovražnik. Najgorji je pa oni, ki si nabavlja blago od tuhov sovražnih nam tvrdk. Žato pa zahtevajte vedno in povsod narodne izdelke, kajti v zadnji dobi smo že v toliko napredovali, da nam je na razpolago v vsaki stroki slovenski izdelek. Tedaj le proč s to lenobo! —

In vztrajnost! Ce boš tak, kakor oni pijanek, ki se je odločil prenehati piti in vztraja cel dan, zato si pa privošči zvezder dvojno mero, potem takem more imeti ta toj le slabe uspehe. Pokaži vendar, da ne opustiš tega, česar si se lotil z resno voljo. Le doslednost in vztrajnost privedeta do zaželenih uspehov. —

S tem pa še ni nikakor izpolnjena tvoja dolžnost. Tvoj delokrog je širši, raztezačo se preko cele domovine. Poučuj in pojasnjuj ljudstvu o našem žalostnem položaju, opozarjaj, da veleva vsakemu čast možato nastopati, da ni suženj, katerega lahko brene vsak tepec zato, češ, kadar se ga apljuva, se obriše in ponizno zasepeče: Oprostite, sluga ponižen, smem se priti? Ne recite, to ni naša stvar. — Ravno to je dolžnost vsakega poštenega in vrlega človeka, kaj šele za vas, ki stojite v prvih bojnih vrstah narodnih čet. —

Končno še besedico našim dragim sestricam. Ne dosegli bi uspehov, da ne bi složno korakali mož in žena isto pot, kajti slednja je vestalka domačega ognjišča. Ona odločuje pri nakupovanju, ona je pa tudi najmehkejša napram sladkim in potuhn enim vabiljenjem pretkanega sovražnika. Prilizovalna beseda, milostiva sem, poljubim roko tam, to jo odvraca od dobrih sklepov in mnogo dobrih misli.

Omenjeno se ravno ne dogaja tolikokrat, ampak ona priljubljena komoditeta in ona duševna lenba so največkrat vzrok narodne pregrehe. Ne srdite se dušice dobre, saj veste, da je pisatelj teh vrstic vaš najodkritosrečnejši prijatelj ter pomislite, da je boljši prijateljski opomin, kakor prilizovalno besedičenje nasprotnika. On je izdajalec, ki ga je pred vašimi očmi polno komplimentov, za hrbotom pa se škodoželjno reži nazivljajoč vas "neumna goska". Samo da nam zveri denarce v žepu, vse drugo, kakor žuganje s pestmi in zabavljanje, nam ne more škodovati. — Sedaj pa roko na srce: ali je to očitanje nezasluženo, ako hodite zopet in zopet po tiste komplimente? Vem, da si večina od vas nima gleda tega očitati ničesar, ampak manjšina; pretežna večina vaših sester "in partibus infidelium" (to je teh, katere do danes dobrega slovenskega združenja niso pozname) pa je, ki nimajo še dosedaj pravega pojmovanja o dolžnostih vrle zene. Ona tudi nimadalec do "neumne goske". Od vas je odvisno, da pretvorite s premišljenim delom kopico gosi v trumu Sokolic, v čredo ovčic in v tisoče bojevitih levjin. —

Boj deklje v najkrasnejšem posetu besede, boj proti prostovoljnemu gospodarskemu suženjstvu, tih in dostenjen boj z glasnim odmevom! V ta namen nam podelite roko, z vami gotovo zmagamo. Čast nad vse!

Iz tega članka je razvidno, da pisatelj na popolnoma zakonit način stvarno in mirno vzpodbuja sokolstvo, naj bi gospodarsko podpiralo svoje lastne brate.

Kdor je zasledoval in zasleduje način pisanja nemških listov, ščuvajočih naravnost proti vsakemu češkemu človeku, ne da bi državna moč se zavzela za obrambo ogroženih, ta se mora čuditi, da se nasprotno napram češkemu, vzgojevalno delujem tisku uporablja kruta konfiskacijska praksa.

Iztrajmo in oprostimo se slednjic tega hlapčevanja, otresimo se že vendar pogreška, ki je vzrok celi vrsti narodnih pregrah — to je komodnost, da ne resem odkrito lenoba. Ta žene kače ljudstvo, da prestopi prag naših nasprotnikov, da sipa brez premisleka krvavo zasluženi denar v žrelo kače,

Na Dunaju, 4. decembra 1908.
(Sledi podpis.)

Slovenska tvořka
AVGUST REPIČ
sodar
Ljubljana, Kolezijske ulice 16.
(v Trnovem)
izdeluje, popravlja in prodaja
vsakovrstne

SODE
po najnižji cenah. 7

Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg 11.

priporoča

klobuke

cilindre, čepice ltd.
najnovejše facone
po najnižji cenah

Najnovejše

solnčnike in dežnike

domačega izdelka priporoča

JOSIP VIDMAR

Ljubljana
Pred Škofijo 19, Stari trg 4,
Prešernove ulice 4.

Podnik v Ameriko

zamenjuje dobro po ceni in

zanesljivo potovati naj se obrnejo

na Simona Kmetelča

v Štajerski Kološovske ulice 26.

Kmetelčova poslovila delo se brezplačno.

→

F. K. Kaiser

puškar v Ljubljani

Šelenburgove ulice št. 6

priporoča svojo bogato zalogo

raznovrstnih

pušk, samokresov,

lovske potrebščin, vseh

del koles (biciklov) kakor tudi

umetnli ogenj

po najnižjih cenah.

Popravlja pušk, samokresov,

biciklov točno in solidno.

Cenovniki zastonj in poštino presto.

→

Zahtevajte cenike!

Plüss-Staufer-jev klej
neprekosljiv za lepljenje
starih predmetov.

Naprodaj ima Fran Kellmann v
Ljubljani. 3989-8

Srečaza marljivega trgovca.

Jure Šterk, trgovec na Vinici,
da v najem svojo novo sekidan

trgovsko hišo

Češko posteljno perje načene e!
5 kg novega, dobro puljenega
K 9-60, boljšega K 12- ; 5 kg
belega, mehkega kakor puh,
puljenega K 18- , boljšega
K 24- ; 5 kg snežnobelega
kakor puh mehkega, nepuljenega K 30- ,
boljšega K 36- ; 5 kg najnovejšega grščin-
skega puljerga K 48- ; 5 kg snežnobelega,
kakor puh mehkega, nepuljenega K 24- .
Puh (beli kosmiči) silno izdatne p. initive pol kg
K 3-60, 4-80, 5-40, 6- .

Razpoložanje franko po povzetju. Zaradi
proti povrtni poštne dovoljenja.

D. Schnurmacher
razpoložljiva trgovina za posteljno perje.
Taus, 265, Češko. 257-3

Nedosežno

**+ Najnovejša ame-
riška iznajdba +**

Higijensko gumasto blago za moške.
Porabno na leta. Patent. K 4-60.
Cez 2 milijon kosov prodanih v kratkem času.
Higijensko gumasto blago za ženske.
(Varstvo Žensk.) Priporočili najprijeti zdravniški strokovjaki, porabno na leta. K 2-60.
Kdor pošlje denar naprej (tudi pismene znamke) mu pošlje diskretno in poštne prosto, sicer 50 vin. več, edina prodaja

**H. AUER, tvornice za gu-
masto blago.**
Dunaj IX/2, Nussdorferstr. 3-0.

Seydlir

Najbolje za zobe

Stock Cognac Medicinal
Pristni vinski destilat
v uradno plombiranih
steklenicah.
Camis & Stock Barkovlje.
Edina parna žgalnica
konjaka pod državno
kontrolo. 3819 17

Superfosfati
rudinski in živalski, najbolj
preizkušena, najzačenljivejša in
najcenejša fosforokisl gnojila
za vse 127-7

vrste zemlje.
Vsebinu strogo začamčena.
Jamčeno najhit

Aspiranti za enoletno prostovoljno službo.

V svrhu polaganja učenih posobljajočega izpita (Inteligensprüfung) za aspirante enoletnih prostovoljev dell' vspešen primeren pouk

I zagrebački vojno pripravni zavod

Škola 1. internat, Zagreb, Kukovičeva ulica br. 15.

Zavod je dosegel določaj še vedno izvanredno dober uspeh na izpitih.

Prihodji učni tečaj se začne 1. marca 1909; natančnejša pojasnila daje

in prijave za obisk tečaja sprejema upravitelj zavoda.

William Jelenčić, upokojeni četnik. 394-4

Kaj? . . . Oče je dovolil, saj so to „Jacobi“ antinikotinske cigaretné stročnice. Pazite na ime „Jacobi“.

Prijetno presenečenje! Vsak kurton ima vlezenljivo čarovno kartu.

387 16

Klavirje prvorstnih tvornic

izposoja najceneje in prodaja proti cenuku z izrednim popustom ter na delna odplačila edino le naročna tvrdka . . .

Alfonz - - Breznik

Gradišče štev. 11 (blizu nunske cerkve). . .

Kot strokovnjak in učitelj Glasb. Matice opozarjam na trpežnost in blagoglasnost svojih instrumentov ter priporočam zlasti J. Heitzmannove pianine, ki so ne-prekosljivi. Jamstvo 10 let!

Slovenci, pozor! pri nakupovanju vencev!

Fr. Iglič

Ljubljana, Mestni trg 11
priporoča največjo zalogu krasnih

magrobnih vencev
trakov z napisimi.

Zunanja naročila se izvršuje hitro in točno.

Cene brez konkurence!

Ustanovljena leta 1882.
Telefon štev. 185

Ustanovljena leta 1882.
Postne hranilnice rečun štev. 828-405

Kmettska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezno

v lastnem zadružnem domu V Ljubljani na Dunajski cesti štev. 18

je imela koncem leta 1907 denarnega prometa . . . K 59,197.246-20
upravnega premoženja . . . K 12,888.795-43

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1907 K 12,434.833-24

Posujejo na zemljišča po 5 1/4 %, z 1 1/2 % na amortizacijo ali pa po 5 1/4 %, brez amortizacije; na menice po 6 %.

Posojili sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortiziranja dolga.

URADNE URE: vsaki dan od 8.-12. in od 3.-4. izven nedelj in praznikov.

A. Kunst

Ljubljana

Židovske ulice 4

Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbiro.

Vsakršna naročila se izvršujejo točno

in po nizki cen. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. — Pri zunanjih

naročilih naj se blagovoli vzorce vpo-

slati.

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

7

Gospodje in dame,

ki polagajo važnost na lepe lase in krasno brado, inj ne pozabijo kar takoj rabiti mojo obl. var.

Ella, pomado za rast las in brade

Učinkuje že po kratki rabi pri starih in mladih, gospodih in damah enako hitro, pri gospodih, ako je še kaj korenin hitro poženo lepi lasje in brada. Prhljaj se izgubi in izpadanje las ponehu že po kratki rabi, kako lajsa to tudi česanje, ker so lasje polni in radi stoje. Na razpolago je za vsakogar premnogo izpričeval, ki dokazujejo dobroto in nešodljivost moje pomade Ella. Naj torej ne zamudi nihče, napraviti en poiskus, ker je to najboljši in neusodljivejši izdelek. Dobiva se pri iznajditevici gospe

Ramili Mitzky Maribor, Štajersko, Goethejeva cesta št. 2/h.
Naročila samo po povzetju ali sko se pošlji denar našem: 480 - 2
Lonček stane 2 1/2, 3 lencut 5 1/2.

Hčerka iznajditevici.

Domača elektrotehniška obrt

Ljubljana **FR. SAX** Građišče 17
elektrotehnik.

Poklicne me, ki
je vam električni
obrat moten.

Vljudno javljam, da sem **otvoril** elektroinstalacijsko obrt ter se slav. občinstvu v mestu in na deželi priporočam za uvajanje vsakovrstnih signalnih in varnostnih električnih naprav, kot hišnih zvonov, budilki, telefonov itd. Vpeljujem in preskušujem strelovode na njihovo odvodno možnost na znanstveni podlegi. Izvršujem tudi druga v mojo stroko spadajoča cenjena naročila. Postregel budem vestno in točno.

Z velespoštovanjem
Fr. Sax.

284-5

Razpis.

Za zgradbo:

1. vodovoda v Senožečah s proračunjenimi stroški	K 61 230
2. za Vrh, občina Stari trg pri Ložu s proračunjenimi stroški	, 18 720
3. kapnice za vas Griže, občina Vrabče, polit. okraj Postojna s proračunjenimi stroški	, 10 000
4. kapnice za vas Bogu, občina Vrabče, politični okraj Postojna s proračunjenimi stroški	, 7 500
5. vodnjaka v Zagorju, politični okraj Postojna s proračunjenimi stroški	, 2 800
6. vodovoda za vas Goče nad Vipavo s proračunjenimi stroški potrebna dela in dobave se bodo oddale potom	, 15 500

Javne ponudbene obravnave.

Pismene, za vsako posamezno vodno preskrbbo posebne ponudbe, morajo obsegati vsa deta, ter jih je z napovedbo popusta ali doplačila v ostotkih na enote cene proračuna predložiti do

6. marca 1909, ob dvanajstih opoldne

podpisanimu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, dopolnati je zapečatene z nadpisom:

- 1. Ponudba za prevzetje zgradbe
- 1. vodovoda v Senožečah, oziroma
- 2. " za Vrh, občina Stari trg pri Ložu;
- 3. kapnice za vas Griže, občina Vrabče;
- 4. " Bogu, občina Vrabče;
- 5. vodnjaka v Zagorju, politični okraj Postojna;
- 6. vodovoda za vas Goče nad Vipavo "

Ponudbi mora biti dodana izjava, da pripozna ponudnik stavne pogoje po vsej vsebinai in da se jim brez pogojno vkloni.

Razen tega je dodati kot vadij še 5% stavnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene ter izvršitev posameznih vodov preškrbujočih naprav oddati skupno enemu ali pa posamezno raznim ponudnikom, oziroma če se mu vidi potreben, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračuni in stavni pogoji so na ogled v deželnem stavbnem uradu v običajnih uradnih urah.

Deželni odbor kranjski

v Ljubljani, dne 9. februarja 1909.

FR. ŠEVČÍK v Ljubljani
puškar

priporoča svojo veliko zalogu raznovrstnih

13-7

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, angleških in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke trocevke in puške Boch s Krupovimi cevimi za brezdimni smodnik.

Priporočam tudi

veliko zalogu vseh lovskih potreščin

ne najstnijih cen.

Popravila in narobe se izvršujejo tečno in zanesljivo.

Cenovniki na zahtevanje, zastonj in počitne proste.

Odkrivljen z zlate kolajne v Parizu 1904 in z zlate kolajne in križcem v Londonu leta 1905

Ant. Presker

krojač,

Ljubljana, Šv. Petra c. 16

priporoča svoje velike zaloge gotovih oblek za gospode in dečke, jopic in plaščev za gospde, neprimočljivih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

G. ČADEŽ
v Ljubljani
Mestni trg št. 14

polig Urbančeve manufakture trgovina
priporoča

klobuke

čepice, razne moške perle,
kravate, ovratnike itd.
Blago imam solidno, cene zmerne
Postraze in točno.

Usak dan sveže

puštne krofe

priporoča

J. Zalaznik

Stari trg štev. 21

Thierryjevo centifolijsko mazilo

nejzanesljivejše domače sredstvo za stekline, rane, ranitve

4810-4

Dobiva se pri A. Thierry, lekarju pri Angelu varhu v Pregradi pri Rožanski Zlatini, 2 lončka K 160 — Thierryjev balzam za žoledec, splošno znan, 12 steklenic K 5. — Zaloge po skoro vsem lekarinah, na debelo pri medicinalnih drogistih

Najkrajša in naicenejša pot V AMERIKO

z modernimi velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New York
je proga

Red Star Line
*dečja vožda **

Na naših parnih Finland, Kroonland,
Vaderland, Zeeland in Samland ki oskrbuje
vsek teden ob sobotah redno vožnjo med
Antwerpom in Novim Yorkom je snanost, iz-
borna hrana, vlijadna postreška in spalnice po
povem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za
vsakega potnika eminentnega pomena, ter trajek
vožnja 7 dni. Odhod iz Ljubljane vsek torek
vopoldne.

Naši parni vožnji tudi na mesec po vse-
krat čez Kanadu v Severno Ameriko in je ta
vožnja izdatne senejja kakor na Novi York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani, Kolodvorske ulice odslej 26
od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno „pri Starem Tišlerju“.

Antwerpen
New York

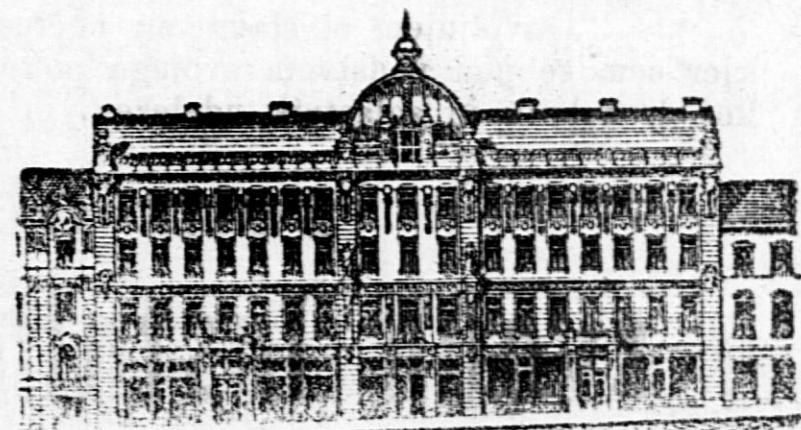
Najbolj varno naložen denar

je v slovenski

Mestni hranilnici ljubljanski

Stanje hranilnih vlog:
nad 34 milijonov K.

Rezervni zaklad:
nad 1 milijon kron.

Za varnost denarja jamči in je porok poleg
zervnega zaklada mestna občina ljubljanska
z vsem svojim premoženjem in vso svojo
davčno močjo. Zato vlagajo v to hranilnico
sodišča denar maloletnih otrok in varovan-
cev ter župnišča cerkveni denar.

Mestna hranilnica ljubljanska sprejema hranilne vloge vsak dan od
8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje
po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu.

Dne 1. in 16. vloženi denar se obrestuje takoj.
Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot
gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo.

Rentni davek od vloženih obresti plačuje hranilnica iz
svojega in ga vlagateljem ne zaračuna.

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštné hranil.

Posoja se na zemljišča po 4 1/4 % na leto. Z obrestmi vred pa
plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to
odplačilo skupaj ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se
ves dolg poplača v 62 in pol leta. Kdor pa plačuje 6% izposo-
jenega kapitala, pa poplača dolg že v 33 letih. Dolžnik pa more
svoj dolg tudi poprej poplačati, ako to hoče.

Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje.

Hranilnica se nahaja v lastni palači
v Prešernovih, prej Slonovih ulicah 3,
nasproti frančiškanškemu kloštru.

MOTORNI VOZOVNI! Zahtevajte prospekte od Douglas Robinson, Gradec, Neuthorgasse 55⁵⁶. Delavnica za popravila.

Dobro ohranjen

klavir

se cenó proda pri g. Rupniku v
Leskovcu pri Krškem.

€65 2

Parotovarna za milo, surovi margarin,
kristalno sodo in stearinske sveče

IGNAC FOCK v Kranju

Priporoča:

255-6

milo v prič družbi sv. Cirila in Metoda z znamko: 20. IX. 1908 in blagovestnikov
nadalje vse druge vrste mila, kristalno sodo, stearinske sveče znamki „Elektra“ in „Solnce“,
toletno milo ter vse druge pralne snovi.

Čast in ponos vsake gospodinje zahteva, da rabi odslej le Ciril Metod. milo z gorenjo znamko.

SVETOVNOSLAVNI **FERNET-BRANCA**

481-3

tyrdke FRATELLI BRANCA v MILANU

EDINE IN IZKLJUČNE LASTNICE TAJNOSTI O PRIPRAVLJANJU

JE NAJUSPEŠNEJŠA ŽELODČNA GRENOČICA NA SVETU!

Neutpljiva v vsaki družini! Dobiva se v Ljubljani pri: J. Buzzo,
linju; Anton Staculu; slačičarni Jak. Zalaznika.

Na revmatizmu in na protin
trpečim rad
brezplačno pis-
meno sporočim, kako sem popolnoma
ozdravljal od svojega trdrovratnega muke
polnega trpljenja. 2397 17

Karel Bader, Monakovo,
Kurfürstenstrasse 40a.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno parje!

1 kg sivega, pulje-
nega 2 K, boljšega
2 K 40 h; polbelega
2 K 80 h; belega
4 K; belega, puha-
stega 5 K 10 h; 1 kg
velefinega, snežno-
beloga puljenega 6 K 40 h; 8 K: 1 kg puha
sivega 6 K, 7 V; belega, finega 10 K; naj-
finješi prsnji puhi 12 K. Kdor vzame 5 kg,
dobi franko.

Zgotovljene pestelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali
rumenega nankinga, pernica, 180 cm dolga,
116 cm široka, z 2 zglavnikoma, vsat 80 cm.
dolg, 58 cm širok, napoljen z novim, svim
čako stanovnim puhami posteljnimi perjem
16 K; napol puhi 20 K; puhi 24 K; same
pernice po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglav-
nice 3 K, 3 K 50 h, 4 K. Razpoložljane po
povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno
je vzelj nazaj ali zamenjati franko. Za ne-
ugrajoče se povrne denar. 9-4

S. Benisch, Deschauitz, st. 767, Sumava
na Češkem. Cenovnik zastonj in franko

2397 17

Zastopstvo v Trstu

V. JANACH in DRUG, Trst.

1844 20

Vprašanja na založnika Teodorja Kerna, krovca in kleparskega mojstra v Ljubljani, kjer se izdelujejo
strelovodi, kleparska in krovска dela iz različnega blaga.

Preček: Valjčni mlin, Kranj.

Brzojavi: Valjčni mlin, Kranj.

Preček: Valjčni mlin, Kranj.

Preček:

Lokal

delavnico se išče za takoj ali pozneje.
Kdo, pove upravništvo "Slovenega Naroda". 659 2

Telečje ali goveje meso
sak dan svežega klanja, zadnji del, stegno, neto 9 funtov je 4 in pol kg za 3.50 Kč v najboljši zadovoljnost Rubin & Comp. Podwołoczyka, št. 44. Galicija. 725

Kostum za masko

„Španjolec“
popolnoma nov se takoj ceno proda.
Naslov pove upravništvo "Slovenega Naroda". 732-1

Jšče se oskrbnik

na Koroško. Več mora biti tudi emščine. Prednost imajo oni, ki so zvezani v lesni trgovini.
Več pove upravništvo "Slovenega Naroda". 733-1

Lepa meblovana soba
v sredini mesta
se odda za takoj ali pozneje.
Natančneje v vinski trgovini
Selenburgove ulice 6. 75-1

Kavarna v Kranju
(v drevoredu)
se odda v najem.
Pojasnila daje kavarnar sam. 728-1

**Lepo meblovane
mesečne sobe**
posebnimi vhodi, za eno eventualno
ive osebi so oddati takoj ali pa s
suščem. — Več se izve pri S. Pot-
niku v pisarni "Tovarni sodavice",
Gradišče 7, od 1. do 3. pop. 734-1

Majhnega dijaka
sprejme v vso oskrbo
inteligentna tiba rodbina; klavir na
razpolago.
Naslov pove upravništvo "Slovenega Naroda". 735-1

Na opoldansko branjo
se sprejme gospod.
Cena K 120 brez pijače.
Natančneje pod "G. D. 160"
poste restante glavna pošta 728-1

Izprašanega
kurjača
išče 717 1
parna mlekarna v Medvodah.

Razpošiljam kolesa
za štiri tedne na poskušnjo in
vogled proti povzetju. Posamezni deli koles
čudovito poceni in dobri.
Franc Dušek
tvornica koles, Opočno št. 80, ob drž. televiziji Češko. 422-4

Redka priložnost, zelo ugodni
pogoji!
Večja dobro vpeljana

trgovina
z mešnim blagom se predra radi
prevzetja družega podjetja.
Vprašanja pod: Dravska dolina,
poste restante, Maribor. 718 1

Blagajničarka
se sprejme takoj ali s 1. aprillom.
Ponudbam je priložiti prepise iz-
pričeval in navesti, kdaj je vstop
mogoč. — Sprejmem tudi 727-1

Učenca.
Anton Roman, trgovec v Radovljici.

Kislo zelje

ki je od mraza nekoliko trpelo, 10 kg
za 12 Kč, pošilja po povzetju Jellinek,
Bzenec, Moravske. 705

Pozor brivci!

Na sodni dražbi se bode
v torek, 16. februarja
ob 10. dopoldne prodal

Inventar edine brivnice
v Meugšu št. 4 720 1

Anton Leutgeb,
338 rokavičar in bandažist. 7

Pod trančo 1. Ljubljana. Pod trančo 1.
Lastna izdelovalnica vsakovrstnih glacev,
usnjatih in vojaških rokavic.

**Izdelovatelj
kilnih pasov.**
Vsa kirurgična dela.
Zunanjna narocila točno.
Cene nizke. 580-4

**Sprejmejo se:
trgovski pomočnik**

izučen galanterijske in papirnate
stroke ali mešane trgovine. 580-4

**2 učenca za trgovino,
učenec za knjigoveznico**

**in
trgovski sluga.**

Naslov pove iz prijaznosti upravništvo "Slovenega Naroda". 722-1

Štampilije

vseh vrst za urade,
društva, trgovce itd.

Anton Černe
graver in izdelovatelj
kavčkovih štampilij
Ljubljana, Sv. Petrac. 6.
Ceniki franko. 1-7

Klavir (pianino)

z elektr. obratom, skoro nov, se predra
za ceno 600 Kč, tudi na mesečne obroke.
Dalje se predra nekaj dobro ohranjenih

vinskih sodov

Ogleda se pri lastniku Antonu
Maverju, Metelkove ulice 19.
Zaloga mengeškega piva sprejme
oženjenega

hlapca
za prevažanje piva. 712-1

Izdelane pestelje

iz rdečega posteljnega inleta.
Prav dobro napolnjeno!
Pernica ali blazina, 180 cm
dolga, 116 cm široka K 10-
K 12—, K 15— in K 18— 2 metra dolga,
140 cm široka K 14—, K 16—, K 18—,
K 21—. Zglavnik 80 cm dolg, 58 cm širok
K 8—, K 8-50 in K 4-—, 90 cm dolg,
70 cm širok K 4-50 in K 5—. Izdelujem
tudi po kakršnikoli drugi meri. 3 delni mo-
droci iz dlake z 1 posteljo K 27—, K 33—.
Pošilja se poštnine prost po po-
vetzu od K 10— naprej. Zamenja ali nazaj
se vzame proti povrnitvi poštnih stroškov.

Benedikt Sachsel, Lobs 913.
265 pri Plznu na Češkem. 5

Danes, 13. februarja 1909
bode v

gostilni pri Marčanu
na Rimski cesti št. 19

: domaća plesna :

VESELICA
začetek ob 8. Vstop prost.

Za obilen obisk se priporoča
And. Marčan
gostilničar.

716

Išče se mesečna soba

za marec.

Ponudbe pod „soliden gospod“

na uprav. "Slov. Naroda". 658 1

Nedosežna pomada za lase
ali lasna voda za doseglo
krepke rasti las in brade;
v kratkem času presenetljiv
uspel. Cena K 2 in
K 3 po povzetju pošiljata
gospa Kathle Menzel,
Dunaj. VII Mariahifer str.
120, II. nadstr. vrata 2.

Inspektorje

zavarovalne stroke (zavarovanje za življenje)
zmožne slovenčine in nemščine, ki inajo
na Kranjskem dobre zveze in so v vsakem
oziru vredni zaupanja, sprejme staroznamena
zavarovalnica za življenje z gotovo plačo
tako. — Prošnje z navdho referenc pod
"Assekuranz" na upravništvo "Slovenskega
Naroda". 580-4

Ljudevit Borovnik
puškar v Borovljah (Ferlach)
na Koroškem.

se pripravlja v izdelovanje vsakovrstnih
pušč za lovce in strelice po najnovješih
sistemi pod popolnim jamstvom. Tudi pre-
deluje stare samokresnice, sprejme vsakov-
rstna popravila, ter jih točno in dobro
izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskuš-
valnici in od mene preizkušene. — Ilustro-
vanici omenki zastonj. 2

Nič strupa

samo čiste naravne proizvode ob-
sega ob mučnem dušljivem kašlu
zdravniško in kliničko priporočena

Thymomel Scillae.

Sijajni, presenetljivi uspeh. 4

Prosim, vprašajte zdravnika.
Steklenica 2-20 Kč, po pošti frako, če se
pošije denar naprej 2-20 Kč, 8 stekl., če se
pošije denar naprej 7 Kč, 10 stekl., če se
pošije denar naprej 20 Kč.

Izdelovanje in glavnja zaloge
B. FRAGNERJEVA LEKARNA
8539 c. in kr. dvorni dobavitelj. 20
Praga III., štev. 203.
Dobiva se po skoro vseh lekarnah.

**Pazite na ime
izdelka, izdelka
valca in var-
stveno znamko.**

Svojki svojim!

**Velika zaloga
juvelov, zlatnine,
srebrnine in raz-
ličnih ur**

Lastna delavnica
za popravila in nova dela.

Blago prve vrste.
Solidna postrežba. Cena najnižje.

Lud. Černe
juvelir, trgovec z urami
ter zapršeni sodniški cenilec.
Ljubljana, Wolfsove ulice 3.

CHRISTOFLE
Jedilno in namizno orodje
Priznano najboljše poslobenje.

NAJLEPŠE OBLINE. Kompletne
opravljene KASETE za NAMIZ-
NO ORODJE, SKLEDE, PO-
SODE za OMAKE, KAVNI in
ČAJNI SERVISI, NAMIZNI
NASTAVKI, UMETNINE.

Edino nadomestilo za prav snab-
dovati. Specjalni predmeti za hotele, re-
stavracije in kavarno ter za pen-
sione, menački itd. 451 1

C. in kr. dvorni dobavitelj
CHRISTOFLE & Cie.
DUNAJ I., OPERNRING 5
(HEINRICHSHOF).

Ilustrirani cenownik zastonj.
Po vseh močnih zastopnik-predajalcih,
za javnost pristnosti nujno veljedi po-
slajte obiskovno nujno in polno imo

CHRISTOFLE

Slovenske tvrdke v Ljubljani.

Brivci:

Paškal Domjanovič

brive, Dunajska cesta štev. 6.

Stanko Kelšin

brive

Kopitarjeve ulice štev. 1.

Julij Sikutrič

brive in lasničar

Marije Terezije cesta štev. 11.

Čevljariji:

Fran Medic

čevljarski mojster, trgovina s čevlji za gospode, dame in otroke, Sv. Petra cesta štev. 2.

Ivan Zamljen

čevljarski mojster, Kongresni trg štev. 13.

Čevljarne:

Josipina Herisch

zaloga čevljev češke tovarne, Židovske ulice štev. 7.

Drožarji:

Drožje: Jugoslovanska drožarna

Fran Golob & Jos. Polak

Ljubljana.

Makso Zaloker

prva izdelovalnica žitnih drožij, Klaedzne ulice 17, Rečne ulice štev. 5.

Gostilne, restavracije:

Češka budejeviška pivnica

Sv. Petra cesta štev. 26.

Plzenski sanatorij pri Roži

priporoča plzenski „Prazdroj“ v steklenicah. Izvirna napomnitev.

Ivan Zupančič

gostilničar, Marinova cesta štev. 15.

Galanterijsko blago:

J. Frisch

trgovina potovalnih predmetov ter usnjeno galanterijskega blaga, Marijin trg štev. 3.

Fr. Iglič

trgovina s papirjem in galanterijskim blagom, Mestni trg.

Vaso Petričič

trgovina z galanterijskim blagom, Mestni trg štev. 21.

J. Praznik

trgovina s papirjem, Stari trg štev. 24.

A. Skulj

trgovina s papirjem, Poljanska cesta štev. 12.

Knjigarnе:

Narodna knjigarna

Zaloga papirja, šolskih in drugih knjig Ljubljana, Jurčičev trg štev. 3.

Knjigoveznice:

Knjigoveznica

Katol. tiskovnega društva Kopitarjeve ulice, II. nadstropje.

Konfekcije:

A. Lukic

trgovina s konfekcijskim blagom, Pred Škofijo.

Lekarne:

M. Ph. Josip Čižmár

lekarna „pri Zlatem orlu“, Jurčičev trg.

Lekarna Leustek

„pri Mariji pomagaj“, Resljeva cesta, (poleg jubilejn. mosta).

Lekarna Trnkoczy

Ljubljana

Mestni trg (poleg rotovža).

Mizarji:

Simon Praprotnik

stavno mizarstvo, izdelovanje omar za led, obrat s stroji, Jenkove ulice štev. 7.

Alojzij Trink

mizarški mojster, Linhartove ulice štev. 8.

Ignacij Vehar

mizarški mojster, Gradaške ulice štev. 12.

Manufakturno blago:

Janko Češnik

„pri Češniku“ trgovina z manufakturnim blagom Stritarjeve ulice Ljubljana Lingarjeve ulice.

J. Kostevc

modna trgovina, Ljubljana, Sv. Petra cesta štev. 4.

Lenasi & Gerkman

trgovina s suknjenim blagom, Stritarjeve (Špitalske) ulice.

J. Lozar

manufakturna trgovina Mestni trg štev. 7.

„pri Cirilu in Metodu“

(lastnik Ivan Miklavc) Lingarjeve ulice štev. 1.

A. & E. Skaberne

trgovina z manufakturnim blagom na debelo in drobno, Mestni trg štev. 10.

Franc Ksav. Souvan

manufakturna trgovina na debelo, Francovo nabrežje.

Franc Ksav. Souvan

manufakturni trgovini na drobno, Mestni trg, nasproti mest. magistrata.

Souvan Franc, sin

manufakturna trgovina na drobno, Mestni trg 22, staro S. Ivanova hiša.

Souvan Franc, sin

manufakturna trgovina na debelo, Pred Škofijo štev. 1, II. nadstr.

Feliks Urbanc

manufakturna trgovina na debelo in na drobno Vogel Mikloščeve in Sv. Petra ceste.

Feliks Urbanc

trgovina z manufakturnim blagom Pod Trančo štev. 2.

Modno in meš. blago:

Lud. Dolenc

zaloga na debelo z pleteninami, modnim in drobnim blagom vsake vrste, Kongresni trg 14.

Pavel Magdić

modna trgovina, narodne vezenine, Prešernove ulice štev. 7.

Matej Orehek

trgovina z mešanim blagom, zaloga modernih oblik, Kolodvorske ulice štev. 26.

Josipina Podkrajšek

modna trgovina, Jurčičev trg

E. Skušek

modna trgovina za gospode, Mestni trg štev. 19.

A. Šinkovic dediči

modna trgovina, Mestni trg štev. 19

Katinka Widmayer

trgovina z vsakovrstnim blagom za otroke dame in gospode, „pri Solincu“ za vodo.

„Pri Žargi“

Sv. Petra cesta štev. 2, velika izbira zimskih potrebščin in potrebščin za kroj, če in šivilje.

Franc Zorec

trgovina z mešanim blagom manufakturo in potrebščinami za šivilje, Martinova cesta štev. 23.

Franc Zorec

trgovina z mešanim blagom in moko, Sv. Petra cesta štev. 21.

Opreme za neveste:

Anton Šarc

domači izdelek rjuh in vajšenc od priprostega do najfinješega, Sv. Petra cesta štev. 8.

Anton Šarc

domači izdelek sraje, korsetov, spalnih sraje in kril, Sv. Petra cesta štev. 8.

Anton Šarc

sraje za gospode, spalne sraje, spodnje hlače itd., Sv. Petra cesta 8.

Peki:

Avgust Jenko

pekovski mojster, Marija Teresija cesta štev. 7.

Perilo:

Marija Alešovec

perilo za gospode in dame, opreme, učilišče za šivanje perila, Poljanska cesta štev. 22.

Platno:

Anton Šarc

platno za rjuhe in za telesno perilo, Sv. Petra cesta štev. 8.

Anton Šarc

prtli, prtiči, brisalke, namizne oprave za kavo, robce itd., Sv. Petra cesta 8.

Posojilnice:

Kmetska posojilnica
ljubljanske okolice, sprejema hranične vloge in daje posojila, Dunajska cesta štev. 17

Pralnica, svetlolikal.:

Anton Šarc

parna pralnica z električnim obratom, Kolodvorske ulice štev. 8.

Anton Šarc

svetlolikalnica ovratnikov in mančet, Kolodvorske ulice štev. 8.

Slaščičarne:

Rudolf Bischof

slaščičarna, Poljanska cesta štev. 22.

Jakob Zalaznik

slaščičarna, kavarna in pekaria, Stari trg štev. 21.

Stavbniki:

Accetto Valentin

stavbna tvrdka, Trnovski vrstan štev. 14.

Karel Holinsky

arhitekt in mestni stavnik, Selenburgove ulice štev. 4, II. nadstropje.

Ivan Ogrin

stavnik Karlovska cesta štev. 5 (I. nadstropje).

Špecerijsko blago:

Berjak & Sober

specerijska trgovina in žganje Ljubljana, Vodnikov trg štev. 2.

Josip Boltar

trgovina z mešanim blagom, Florijanske ulice štev. 17.

Štefan Mencinger

trgovina z specerijskim blagom, delikatesnim in mešanim blagom, Martinova cesta štev. 18.

T. Mencinger

Puške:
Lancaster od . . . K 26.
Flabert " " 8.
Pištola " " 2.
Samokresi" " 5.
naprej. Poprave ceno. Ilustrovan cenovnik
franko. F. Dušek, Opočno 76
ob državni železnici, Češko. 3615-19

Elegantno 575-4

stanovanje

obstoječe iz 3 sob, kopa ne sobe, kuhi, jedilne shrambe in pritiklin, se da s 1. majem t. l. v najem.

Tako pa je oddati

LOKALza prodajalno ali pisarno.
Naslov v uprav. "Slov. Naroda".Predelovanje modrocev,
popravo divarov, rolet,
žaluzij in otročjih vozilčkov,izvršuje
MIROSLAV PEŘINA
tapetnik 647 3
Ljubljana, Šlemburgove ulice 6.

Še nekaj 593-4

vinskih sodoviz hrastovega in kostanjevega lesa,
prav dobro vzdrženih in močnih v
obsegu 150, 600 700, 800 900, 1400,
1500, 1600 do 5000 odda po pri-
merni ceni tvrdkaM. Rosner in drug
veležganjarna sadja v Ljubljani
poleg Kostanjeve pivovarne.**Triumph-štidelna ognjišča**
za gospodinj-
stvo, ekono-
mijo t. d. v
vzakorju iz-
poslavi. Za 30
let so najbolje
priznana Pri-
znanca trdi kot
najboljši in naj-
krepnejši izdelek. Največja prihranitev
ognjišča. Specjalitet: Štidelna ognjišča
za hotele, gostilne, restavracije, kavarne
dr. Čeniki in proračuni na razpolago.
Ustvarjata katalog franko proti dostopani
časopisu 2241 34
Trgovina za štidelna ognjišča "Triumph"
S. Goldschmidt & sin
č. 16, Gorica, Avstrija.**Resna ženitna ponudba.**

Iščem za svojega prijatelja, trgovca s kožami in lastnika lastne strojarnice na Hrváškem, dobro odgojeno devojko ne izpod 20 let in z nekoliko dote v svrhu ženite. Dotičnik je tudi sam premožen.

Samo resne ponudbe pod
"Bodočnost 777" na uprav.
"Slov. Naroda". 663-4Zaloge koles
Puch, (Styria), Globus,
Regent in drugih špecialnih
znamk ter posameznih delov.Jzposojevanje koles
prejem koles za emajliranje,
poniklanje ter popravlja

solidno in ceno. 360 12

Karel Čamernik

Ljubljana, Dunajska cesta št. 9.

682 2

Predstave ob delavnikih:
ob 4., 5., 6., 7. in 8. ura
Ob nedeljah in praznikih:
ob 10. in 11. ura dopoldne in
ob 3., 4., 5., 6., 7., 8. in 9. ura popoldne.
Vsako soboto in redno nov program
Slike se dobivajo samo iz prve svetovne
pariske tvornice Pathé Frères.

Kinematograf Pathé

prej „EDISON“

Dunajska cesta, nasproti kavarne "Evropa".

Cene prostorom:I. prostor 60 vin. II. prostor 40 vin.
I. prostor otroci 40 vin. II. prostor
otroci in vojaki do narednika 20 vin.**Vsiči četrtek in soboto**od 3. do 6. ure predstave za učence
po znižani ceni. I. prostor 20 vin.
II. prostor 10 vin. 693ob glavnem cesti v Spodnji Šiški 66,
jako prikladni za trgovino z moko
ali špecerijo, se oddajo v najem.

Več pove gospodar Pogačnik.

prostori

Kako si upaš mi prinesti kaj drugega,
nego preizkušeno dobr
„Ottoman“-cigaretni papir ali stročnice.

IV
399 1

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplasti.

Vsak dan ma po preteku petih let
pravico do dividende.

učenka
dobrih staršev v trgovino mešanega
blaga Peter Sitar, Jesenice (Go-
renjsko). 673-2

Išče se s 1. marcem

meščna soba
s popolnoma separiranim vhodom.
Ponudbe na upravnosti "Sloven-
skega Naroda". 683 2

Poizkus zadostiča
da Vas prepriča o
nevtrpnosti in
dоброти. j
Že 40 let se je izkazalo mečljivo vlačno masilo, tako
imenovano prasko domače masilo kot za-
lesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane,
olajšava vnetje in bolezine, hlači in pospešuje
zaklenjanje.

Razpisila se vsak dan. 22
1 pušča 70 v. Proti pred-
plačilu 3 K 15 v po posti
se pošilj: 4 puščice, proti
predplačilu 7 K 10 puščice
postiščno prosto na vsako
postajo avstro-ugrske mo-
narhovice.

Vsi dell embalaže imajo zakonito de-
ponovan varstveno znamko.

Glavna zaloga —
B FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj
lekarna „pri črem orlu“
a Praga 1477 10
Malá strana, ogel Nerudova ulice 203
Zaloge v lekarnah Avstro-Ugrske.

SINGER „66“
najnovejši in najpopolnejši
šivalni stroj. —
Ljubljana Singer Co. deln. dr. za šivalne stroje, Sv. Petra cesta.

SINGER
šivalne stroje dobite
samo po naših prodajalnicah.
Ljubljana Singer Co. deln. dr. za šivalne stroje, Sv. Petra cesta.

Dosmrtnne službe.

Neki znamenitejših deželnih zavarovalnih zavodov
ima popolnit:

mesto potovalnega uradnika 690-1

" akv-ziterja

" krajevnega agenta za Ljubljano

Vrh tega se bodo primernim osebam na deželi oddale
krajevne agencije. Agentura se lahko opravlja tudi kot
postransko opravi o. — Te stroke neizvedenim se dajo primerne
informacije in pridodenejo pomožne osebe.Ponudbe pod "Reell und Fleissig" na anonsno ekspedicijo
Josip Heuberger, Gradeč, Herrengasse št. 1.**NOV MODNI SALON!**Pepina Ozmc in Ivanka Vičič si dovoljujeta najljudne naznanit cenjenim
damam, da sta otvorili v Šlemburgovih ulicah, v bližini
hotela „Pri Matiču“ salon za damske klobuka s firmo**OZMEC & VIČIČ**Imeli bodeta v zalogi originalne dunajske in pariške modele ter moderni-
zirali klobuke v dunajskem žanru in se vsekdar potrudili zadostiti vsem željam ce-
njenih dam.

Žalni klobuki vedno v zalogi. — Klobuki za domine v izbiri.

Proseč blagotrostnega obiska se priporočata vdani

Pepina Ozmc in Ivanka Vičič.

682 2

„SLAVIJA“

— vzajemno zavarovalna banka v Pragi. —

Rez. fondi: 41,335.041-01 K. Izplačane odškodnine in kapitalije 97,814.430-97 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
v vsekozi slovensko-narodne uprave.

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, Šigar pisarne so v lastnej bančni hiši

v Štefanjevskih ulicah štev. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Škode cenjuje takoj in najkulantneje.

Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne
podpore v narodne in občinkoristne
namene.**Žagarja**za parno žago (Gatter) sprejme
tako P. Keršič, tovarna voz, Šiška-
Ljubljana. 656 2**Gospodje**

se sprejmejo na dobro 679 3

domačo hrano

Vpraša se v Wolfsovu ul. 3, II. nadst.

Umetni in trgov. vrtnar

Ivan Bizovičar

Ljubljana

Kolezijske ulice 16

1279 se priporača za 45

nasaditev vrtov, parkov in
balkonov. — Velika izbira

cvetočih in listnatih rastlin,

vrtnic, preizkušljih cvetlic

(perene), krasna cvetlična

grmovja, konifere, cvetlice

za okna in balkone.

Izvršuje žopke, venče in
bukete za razne prilike.Delo umetniško okusno in po
solidnih cenah.

Trgovina s cvetličami itd.

Naročila na deželo hitro in vestno.

PATENTE

vsek dežela izposluje in izkoristi

M. GELBAHUS 4877-66

intenziv in zaprieten patentni posrednik na Dunaju

VII. Siebensterngasse 7, nasproti c. kr. patentnemu uradu.

O. kr. avstrijske

Veljavna od 1. oktobra 1908 leta.

odhod iz Ljubljane juž. žel.

državne železnice.

Prihod v Ljubljane juž. žel.

6-56 zjutraj. Osebni vlak v smeri: Tržič, Je-
senice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, Tržič, Trdica8-24 zjutraj. Osebni vlak iz Kočevja, Straža-
Topic, Rudolfovega, Grosupija.7-07 utr. Osebni vlak v smeri: Gro-
supije, Rudolfov, Straža-Topic, Kočevje.9-26 predpoldno. Osebni vlak v smeri:
jesenice, Beljak, (čes Podrožčico) Celovec, Prago.1-28 predpoldno. Osebni vlak v smeri:
Tržič, Je-
senice, Trbiž, Beljak juž. žel., Gorica drž. žel., Trdica drž. žel., Beljak (čes Podrožčico) Celovec.2-32 predpoldno. Osebni vlak v smeri:
Beljak žel., Trdica žel., Celovca, Beljak (čes Podrožčico) Celovec.4-13 predpoldno. Osebni vlak v smeri:
Beljak žel., Trdica žel., Celovca, Beljak (čes Podrožčico) Celovec.

6-20 zvečer. Osebni vlak v smeri: Celovca, Beljak (čes Podrožčico) jesenice.

8-37 zvečer. Osebni vlak v smeri: Kočevja, Straža-
Topic, Rudolfovega, Grosupija.

8-45 zvečer. Osebni vlak v smeri: Beljak žel., Trdica žel., Beljak (čes Podrožčico) Celovec, Prago.

7-07 zvečer. Osebni vlak v smeri: Grosupije, Rudolfov, Straža-Topic, Kočevje.

7-35 zvečer. Osebni vlak v smeri: Tržič, Je-
senice, Trbiž, Beljak, (čes Podrožčico) Celovec, Prago.11-50 ponoči. Osebni vlak v Trbiža, Ce-
lovca, Beljaka (čes Podrožčico) Trdica
drž. žel. Gorica drž. žel., Jesenice.

12-56 zvečer. Osebni vlak v Kamniku.

1-05 predpoldno. Osebni vlak v Kamniku.

1-10 zvečer. Osebni vlak v Kamniku.

1-15 ponoči. Osebni vlak v Kamniku. (5.11.)

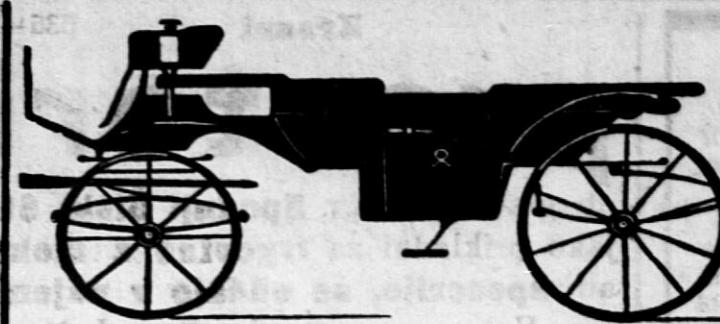
ob nedeljah in praznikih do 31. oktobra.)

(Odhodi in prihodi v srednjem v evropskem času.)

Kralj. ravnateljstvo državnih železnic v Trstu.

6-46 zjutraj. Osebni vlak v Kamniku.

6-59 predpoldno. Osebni vlak v Kamniku.

Indelovatelj vozov
Franc Visjan
Ljubljana, Xolođvorske ulice št. 25
priporoča svojo bogato zalogu
16-5 novih in že rabljenih
VOZOV.

Langen & Wolf, Dunaj X., Laxenburgerstrasse 53.

Svetovnoslavni zaradi preproste in solidne sestave.
Vsa pojasmila in cenike daje brezplačno tvečka
D. S. Fakin kot zastopnika za Kranjsko
Ljubljana, Poljanska cesta št. 67. telef. 73.

St. 98/pr

Razpis natečaja.

Vsled sklepa redne seje občinskega sveta ljubljanskega dne 13. novembra 1908 razpisuje predsedstvo mestnega magistrata za nadzorstvo dvamesečne dijaške počitniške naselbine v „Zatišju“ pri Cerklih v letu 1909 mesto

voditelja, dveh nadzorovateljev-uciteljev in dveh nadzorovateljic - uciteljic ter 4 pomožnih moči

izmed učiteljiščnikov in učiteljišnic, event. izmed gojenk mestne višje deklitske šole.

Vse nadzorstveno osobje bodo imelo v „Zatišju“ brezplačno stanovanje in hrano. Voditelj prejme vrhutega 200 K nagrade, nadzorovatelja in nadzorovateljici po 150 K nagrade, pomožno osobje pa po 50 K nagrade.

Prosilci in prosilke, ki reflektojejo na eno ali drugo zgoraj označenih nadzorstvenih mest, naj vlagajo svoje prošnje pri podpisnem predsedstvu mestnega magistrata

najkasneje do 31. marca 1909.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 10. februarja 1909.

Modni atelijs.

Opozjam častite dame, da sem otvorila prvi na dunajski način urejeni modni atelijs. — V nači, da me počastijo z obilnimi naročili velecenjene dame zagotavljam, da se bodo preproste kakor tudi najelegantnejše toalete izvrševale fino in strokovnjaško.

Marija Sarc, Knaflove ulice št. 2 v Ljubljani.

Vsak na živcih bolni

Inaj nam takoj naznani svoj naslov,

ker bi ga radi presenetili z dragocenim darilom
Pošljemo mu
popolnoma zastonj in peštnine preste
v zaprti kuverti načo razvavo o moderni elektroterapiji, ki v zanimivih oddelkih obravnava temelje modernega, električnega zdravljenja in sicer v lahko razumljivem, pojudnem jeziku, s čimer postane to knjiga dragocena za strokovnjake in za širo občinstvo. Še nikdar se ni v Avstriji tako bogato opremil.

Ijena, zanimiva knjiga razstavlja zastonj, ker pa upamo, da s tem služimo trpečemu občinstvu in ker bi radi pozornost bolnikov obrnili na doosej neznane, blagodarne prednosti električnega zdravljenja, prisnafamo to žrtve in upamo, da bo vsakdo rad sprejet to dragoceno darilo.

Vsek, kogar muči splošna slabost živcev, želodčne in črevesne bolezni, pomanjkanje sponja, glavobol, vask, ktor čuti, da manjka njegovemu truplu naravne elastičnosti, ktor se zjutraj združi omotiti in straboma misli na dnevno opravilo, kogar najmanjši šum dela nervoznega, ktor se ustvari načinjev avire, kogar mu in revmatizem, protin, ne ralgične bolezni, chromelosti, krč, najčita to knjigo in mi se nadejamo in upamo, da bo imel od nje prezenetive nauke.

Elektroterapevtička ordinacija

18.II.09

na Dunaju, I., Schwangasse I., Mezzanin, odd. 1, s/2, I. nadstr.

Kupon za brezplačno knjigo.

Na

Elektroterapevtičko ordinacijo
na Dunaju, Schwangasse I., Mezzanin, odd. 1, s/2, I. nadstr.

Prosim, pošljite mi knjigo „Eine Abhandlung über moderne Elektro-Therapie“ gratis in franko pod zapriku kuverta.

Ime:

Naslov:

Izvedešite!

Perje

za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

F. HITI

Pred škoftjo št. 20.

Zunanja uročila se točno izvršujejo.

„Pri zlatem čevljiju“

Ljubljana

Stari trg št. 9

velika zaloga

čevljev

domačega in tujega izdelka.

Trpežno blago. — Cene solidne.

Točna postrežba.

August Agnola

Ljubljana

Dunajska

cesta 13.

Izborna

zaloga

namiznih in

nastropnih

svetlik,

najnovejše

vrste

po nizkih

cenah

Ustanovljeno leta 1845.

Edini zavod

v Ljubljani
za komično čiščenje oblike
ter zastorjev, barvarija in
likanje sknra

na par

JOS. REICH

Poljanski nasip

Ozko ulico št. 4.

Sprejemališče

Šelenburgove ulice štev. 3

Postrežba točna. Želida 200.

Dažno! za Dažno!

gospodinje, trgovce in živinorje.

Najboljša in najcenejša postrežba

za droge, kemika itd., zelišča, cvetja,

korenine itd. tudi po Kneippu, usne

voce in zobni pršek, rible, olje, re-

dline in pesepalne moke za otroke,

dišave, mleko in slihot, vse toaletne

predmete, fotografije slike

in potrebnice, kirurgična obvezila

vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in pasto za tla itd.

Velika zaloga najnovejšega rumna in

konjakova. Zaloge svežih mle-

ničnatih vod in solij za kopel

Oblast, konces. oddala strupov.

Za živilorece posebno priporočljivo: grčka sol,

dvojna sol, soiter, eočjan, kolmož,

krmilno apno itd. — Vnajna naročila

se izvršujejo točno in solidno.

Drogerija

Anton Kanc

Ljubljana, Židovske ulice št. 1.

Kupuje po najnižji ceni razna

zelišča (rože), cvetje, korenine, seme-

na, skorje itd. itd.

Samogovori

se imenuje najnovejša, pravkar izšla knjiga

Čtona Zupančiča.

Dobi se v vseh boljših knjigarnah broširana za 3 K, vezana za 4 K. 471-8

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj pripravljeno izvrsten **Portland-cement** v vedno ednakomerni, vse od avstrijskega društva inžinjerov in arhitektov določene pred pise glede tlakovne in odporne trdote **dačé nadkriljuječi** dobrati kakor tudi svoje priznane izvrstno **a pno.**

Pripravljena in spričevala 706-1
raznih uradov in načinov na razpolago.

Centralni urad:

Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Zaradi inventure

prodamo po tako znižanih cenah

okoli 100 tukatov najboljših rjuh, brez šva,

brijenih, 150/200 cm velikih, obrobljenih, 6 kosov za K 14 20. Samo dokler bo kaj zaloge. Neugajajoče se vsak čas vzame nazaj. Vzorec najnovejših cefirjev, platna, oksforda, kanefasa, namiznih prtv, brisač itd. zastonj in franko v tkalnici 268-4

BRATJE KREJCAR

Dobruška št. 9137 (Češko).

IVAN & NIKOLAJ ŽIC

trgovina z vinom na debele.

Ladje: „Domitila“ & „Štefanija“

v Pulju v Istri

prodajata vina:

Visko (Lissa) rdeče à 36 in 40 h Dalmatinsko belo à 36 in 40 h

» belo à 40 » 44 » Schiller (Opolo) à 32 » 36 »

Istrijansko rdeče à 28 » 32 » Teran (samo zrnje) à 36 » 40 »

» belo à 32 » 36 » Muškat beli, sladki à 48 » 50 »

Dalmatinsko rdeče à 28 » 32 » za liter franko iz Pulja v sodkih, ki se ne računajo, pač pa se morajo vrniti v najkrajšem času franko Pulj. Razpoljila se samo s povzetjem. Naročila se sprejemajo od 56 litrov naprej. Za pristnost vina jamčiva. Vino se mora shraniti v hladu ter načeti še le šest tednov po sprejemu. Steklnice se morajo dobro zamašiti in politi -- kolikorje mogoče shraniti v pesku

Varst. znamka: Sidro.

Liminent Capsici comp.

adomestilo za

8528-24

Pain-Expeller s sidrom

pripravljeno izborno, bolečino tolazeče in odvajalno mazilo ob prehlajenju itd.;

po 90 h. K 140 in K 2-- se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupu tega splošno priljubljenega domačega zdravila naj se pojmejo le originalne steklnice v skatljicah z našo varstveno znamko „sidro“ potem je

zakodno prpriran da je dobri orig. izdelek

Dr. Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi. Kličina c. 5 nova.

Bašč. Ustvarjanje vseh dan

Št. 70/pr

Razpis.

Pri deželnem odboru kranjskem je popolniti sledeče službe, in sicer:

I. pri deželnem tajništvu:

</

Sekundarske službe.

V deželni bolnici v Ljubljani je popolniti tri službe sekundarijev. Z vsako teh služb je združen adjutum letnih 2800 K poleg pretega stanovanja v deželni bolnici.

Sekundarij ne sme biti oženjen ter tudi ne sme izvrševati zunanjih zdravniških prakse.

Prosilci za razpisana mesta naj predložijo svoje s krstnim listom, z dokazili o doktoratu medicina, o eventualnem dosedanju službovanju ter o znanju slovenskega in nemškega jezika opredeljene prošnje

do 8. marca 1909

vodstvu deželnih dobrodelnih zavodov v Ljubljani.

Od deželnega odbora kranjskega.

V Ljubljani, dne 9. februarja 1909

Julija Štor

Prešernovih ulicah št. 8

Največja zalogata moških, damskev in otroških čevljev, čevljev za lawn-tenis in pristnih guisserskih gorskih čevljev.

Elegantna
in 2095
jako skrbna
izvršitev po
vseh cenah

VINO VINO

Najboljša pristna vina

(vipavska, dolenska, goriška, istrska, sploh iz vseh priznanih slovenskih vinorejskih krajev), pridelana od članov vinorejskih zadrug, se dobe po ugodnih cenah pri

Zvezi slovenskih zadrug v Ljubljani.

VINO VINO

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan

ublastv. koncesijo-
nirana potovalna
pisarna

za 246-8

Ameriko

Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 41.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Ustanovljeno leta 1842.

Tovarna oljnatih barv, laka
in firneža

Brata EBERL

Ljubljana

343-6

črkoslikarja, lakirarja, stavbna in pohištvena pleskarja.

Prodaja: * Delavnica:

Miklošičeve ulice št. 6. * Igriske ulice št. 6.
nasproti hotela „Union“.

Ustanovljeno leta 1842.

Pozor! Slovenske dame! Pozor!

Elegantne klobuke

za dame in za otroke

priporoča

A. Vivod-Mozetič

v Ljubljani, Stari trg št. 21
modna trgovina ter salon za damske klobuke.

.. Filialka v Kranju, Glavni trg. ..

Ključničarstvo

Ig. Faschinga vdova

Poljanski nasip št. 8.

Reichova hiša.

Izvrstno in solidno delo.

Cene zmerne. Popravila se
točno izvršujejo. :

Največja zalogata navadnih do najfinjejših
otroških vozicakov

in navadne do najfinjejše

žime

M. Pakič

v Ljubljani.

Neznamen naravnikom se
posilja s povzetjem

Jos. Rojina

krojač prve vrste

Šelenburgove ulice št. 5

nasproti glavne pošte

konkurira z največjimi tvrd-
kami glede finega kroja
in elegantne izvršitve.

Tvorniška zalogata nojt. angl.
in franc. specijalitet blagū.

Zavod za uniformiranje.

Svoji
k svojim!

Ciril-Metodove drože

Te žitne drože, izborne po
kakovosti, se priporočajo go-
spodom pekom, trgovcem in
slav. občinstvu. Prodaja jih
v korist Ciril-Metodovi družbi
po nizkih cenah samo

Maks Zaoker

v Ljubljani

v lastni hiši

Klačezone ulice št. 17 in
Rečne ulice št. 5.

V korist Ciril-Metodovi družbi!

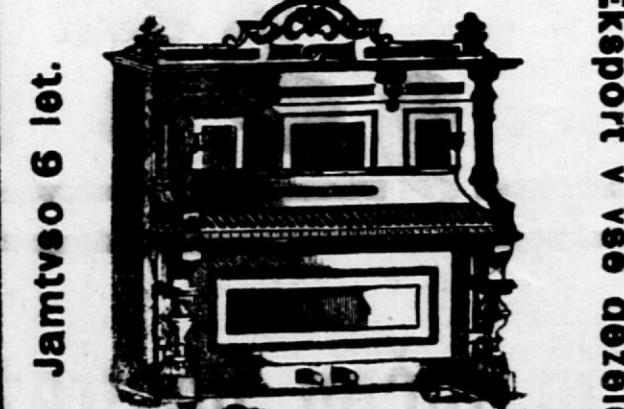
Odkrovana

Prva kr. tvornica klavirjev

Ljubljana

Hišerjeve ulice 5 Bližu Gradista

Rudolf A. Warbinek

Priporoča svoje prve vrste, za vse
podnebja solidno narejene pianine,
klavirje in harmonije tudi samo-
igralne

za gotov denar, na delna
odplačila ali naposodo.

Poprave in ugaševanja se izvršujejo točno
in računajo najceneje. 1708 1

Največja tvorba na Avstrije jugu.

Atelije „Viktor“

fotografski umetni zavod

Beethovenove ulice št. 7.

Tucat damasta za brisače, čisto platno 50 x 110 cm K 8. Fini ostanki tkanin od 8-20 metrov po 50 h meter. 45 metrov brezhibnega posteljnega blaga, oksforda, filanele, cefira K 17-.

510-2

rjuhe brez švà

150 x 200 cm zajamčeno platno, kos K 230, 150 x 225 cm, zajamčeno platno, kos K 270, ravno iste finonite 10 h dražje. — Razpošiljanje po povzetju.

Bertold Hochberg tkalnica, Kostelec Červený št. 15, Krkonoši, Češko

Nizke cene, točna postrežba!

Osakovrsne slamnike

priporoča gg. trgovcem v mestu in na deželi in drugemu sl. občinstvu

FRAN CERAR,

tvornica slamnikov v Stobu, pošta in železnična postaja Domžale.

Na zahtevo se izgotovi vsakovrstna zaželjena oblika.

Vzorci na razpolago! 4674-9

Telefon št. 135.

Glavna posojilnica

registrirana zadruga z neomejeno zavezo
pisara:

na Kongresnem trgu št. 15, Šouvanova hiša v Ljubljani

sprejema in izplačuje hrailne vloge

obrestuje po 4 3/4 od dne vložitve do dne vzdige
brez odbitka rentnega davka.

Uradne ure od 8.-12. dopoludne in od 3.-6. popoldne.

Hrailne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgal.

A. KUNC

Ljubljana, Dvorski trg št. 3.

Velika zalogata in izdelovanje oblek
za gospode in dečke.

Stroga, solidna in strokovnjaška postrežba.

858-101

Češko

(ne nemško)

budjeviško svetlo pivo

in temni granat

prodaja

v korist družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani

glavna zalogata za Kranjsko

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 26,
kjer smo ustanovili tudi

Češko budjeviško pivnico

kakor že pred več leti jako renomirano pivnico
v Zagrebu.

3071-5

Nova slovenska trgovina Lenasi & Gerkman, Ljubljana Nova slovenska trgovina

priporoča za pomlad in poletje vsakovrstno sukneno, volneno in platneno blago.

Solidne cene in točna postrežba.

97-7

Solidne cene in točna postrežba.

„LE GRIFFON“

Cigaretni papir — cigaretné strovnice
Dobivajo se povsed. — Glavna zaloge:
Jac. Schnabl & Co., Dunaj, I. Predigergr. 5.

J. KORENČAN

Ljubljana, Stari trg št. 5.

Trgovina z norimberškim
in galerijskim blagom
na drobno in na debelo.

: Velika zaloga pletenin :
kakor nogavic, srajc, maj,
spodnjih hlač, otroške
:: : obleke itd. :: :

3558 12

Fotografski umetni zavod Avg. Berthold

Ljubljana, Sodniške ulice štev. 11.

Izvrševanje vseh v fotografsko stroko
spadajočih naročil kakor: reproduciranje,
povečavanje, fotografiranje tehničnih
predmetov, interijerjev itd.

Vsa dela se izvršujejo točno tudi v največji množini.

365-7

Gospodična

izurjena v trgovini mešane stroke in
v šivanju, se sprejme tako. 521 3
Ponude na upravnosti „Slov.
Naroda“ pod štev. 15".

Pozori! Krasne
BLUZE 39 c
največja izbera v svili in drugem
modnem blagu tudi po meri.
Veakovrstna krila, perilo
In otročje oblekce
priporoča po najnižjih cenah
M. KRISTOFIC
por. Šubac
STARI TRG št. 28.

Založnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov.
Klobučke cilindri in čepice 352-7
v najnovnejših fasonah in v veliki izberi
priporoča **IVAN SOKLIČ.**
Pod trgom št. 2. Postaja elek. telefona.

Moët & Chandon

je šampanjec
najvišjega
dvora
in aristokracije.

Ustanovljeno
1743.

Glavno zastopstvo:
J. Weidman,
Dunaj. III.

Tvrdka Janko Popovič v Ljubljani

naznanja cenjenim gg. trgovcem in slavnemu občinstvu,
da je prevzela od gosp. Jos. Kordina
edino razpošiljevalno prodajo

likerja „Triglav“.

— Za nizke cene in točno postrežbo se jamči. —

700-1